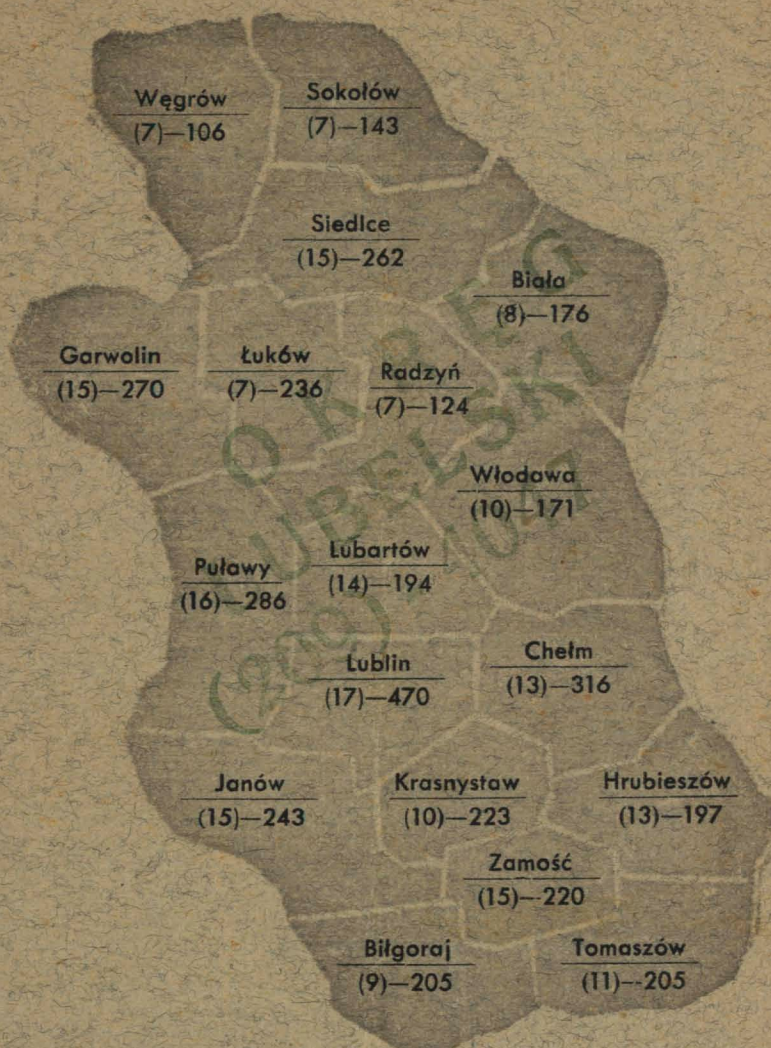

SPRAWOZDANIE

**ZARZĄDU OKRĘGU Z. N. P.
W LUBLINIE**

Z DZIAŁALNOŚCI W 1934/35 ROKU.

**XI ZGROMADZENIE OKRĘGOWE
ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO
W LUBLINIE**

w dniach 17 i 18 kwietnia 1935 r.

Pierwszy dzień obrad (17 kwietnia 1935 r.):

Początek o godz. 10-ej.

- 1) Otwarcie obrad Zgromadzenia, zagajenie i powitanie.
- 2) Odczyt n.t.: „Państwo i Kościół w walce o szkołę” — wygłosi Prof. Uniwersytetu Poznańskiego Dr Henryk Ułaszyn.

Przerwa 5 minut.

- 3) Wybory komisji zjazdowych.

Po południu o godz. 16-ej:

- 4) Sprawozdanie Komisji weryfikacyjnej.
- 5) Referat n.t.: „Nasz stosunek do Władz, do organizacji i do samych siebie” — wygłosi Kol. Jan Kolanko, vice-prezes Zarządu Głównego Z. N. P.
- 6) Obrady Komisji zjazdowych: organizacyjnej, pedagogicznej i pracy społecznej.

Drugi dzień obrad (18 kwietnia 1935 r.):

Początek o godz. 9-ej.

- 7) Dyskusja nad sprawozdaniami Zarządu Okręgu, Komisji Kontrolującej i Sądu Honorowego, uchwalenie absolutorjum.
- 8) Sprawozdanie Komisji Głównej (Matki).
- 9) Wybory władz Okręgu na okres 1935/36.
- 10) Sprawozdanie komisji wnioskowej, dyskusja nad sprawozdaniem i przyjęcie wniosków.
- 11) Zamknięcie obrad Zgromadzenia.

SPRAWOZDANIE

Zarządu Okręgu

Związku Nauczycielstwa Polskiego

w Lublinie

SPRAWOZDANIE ZA 1934/35 R.

SPRAWOZDANIE

Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Lublinie

z działalności w 1934/35 roku.

LUBLIN — 1935.

**WOJEWÓDZKA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA**
Dział Informacji Bibliografii
i Wiedzy o Regionie
21-500 Biała Podlaska
ul. Warszawska 12a, tel. 43-61-1

Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie za rok 1934/35

Charakterystyka ogólna

✻ Rok 1934 w życiu nauczycielskim wogóle i w życiu naszej organizacji nie należał do lekkich. Z dniem 1 lutego 1934 r. weszła w życie nowa ustawa uposażeniowa, przyczyniająca się do spauperyzowania zawodu nauczycielskiego i zasiewająca ziarna goryczy i pesymizmu wśród ogółu pracowników państwowych.

✻ Depresji, jaka ogarniała rzesze nauczycielskie, staraliśmy się zapobiec, wskazując tereny i odcinki pracy, które, mimo najtrudniejszych warunków dać mogą człowiekowi pełnię zadowolenia, podnieść go mogą na duchu i przygotować do walki ciężkiej w życiu. W miarę sił i możliwości przeciwdziałaliśmy zgubnemu defetyzmowi, wiedząc dobrze o tem, że gdy człowiek, na którego padają ciosy, upadnie na duchu, wtedy podwójnie doznaje skutków klęski: materialnie i moralnie.

✻ Pracowaliśmy nad tem, by samych siebie jeszcze bardziej nie pognebiać, dlatego też walczyliśmy ze zgubnem sianiem wśród nas samych nieufności, niewiary w nasze czyny, niedowierzania w nasze intencje. Walczyliśmy z brakiem zaufania do organizacji i do tych, którzy organizację prowadzą. Ostrzegaliśmy przed pójściem na lep różnym deklaracjom i ulotkom, ludziom, których nikt z imienia ani nazwy nie zna, którzy rzucając wielkie hasła, kryją się ze swoją robotą w cieniu.*) Uznajemy walkę otwartą. Uznajemy krytykę otwartą nawet bardziej zacieklą: byle tylko była oparta na ideowych i rzeczowych przesłankach. Staraliśmy się rozwinąć rzeczową dyskusję nad sprawami organizacyjnymi, w szczególności nad projektem nowego statutu Z.N.P. Staraliśmy się, by Okręg Lubelski do dyskusji tej wniósł jak najwięcej pierwiastków pozytywnych i twórczych.

✻ W przewyciężaniu napotykanym w życiu organizacyjnym i zawodowym trudności staraliśmy się ześrodkować siły i przeciwdziałać zewnętrznej destrukcyjnej robocie.

✻ Wierząc w słuszność wysuwanych przez nas postulatów i naszych dążeń, nieodpuszczaliśmy do demagogicznych wystąpień jednostek nieodpowiedzialnych, słuchaliśmy natomiast uważnie i pilnie głosów nawet najbardziej radykalnych i gorących, jeśli posługiwały się rzeczową argumentacją i wykazywały szczerze przywiązanie do zasadniczych celów, którym jako organizacja chcemy służyć.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” nr 2(52) art. p. t.: „Czas pomyśleć o sobie”.

☒ Jak i w latach poprzednich staliśmy na stanowisku, że Z.N.P. nie jest stosownym terenem do walk i rozgrywek politycznych, które mają dość miejsca poza naszą organizacją.

☒ Taka była atmosfera i ton naszej pracy.

☒ Gdy zastanowimy się natomiast nad tem, cośmy realnego, jako organizacja i jako Okręg, w ciągu roku dokonali, odpowiedzieć sobie musimy, żeśmy dokonali w tym bardzo trudnym i ciężkim ogólnie roku kilku rzeczy zasadniczych. Jako organizacja sformułowaliśmy bowiem swą platformę ideową, uchwalając na II Zjeździe Delegatów ideową część statutu.

☒ Nie było to zadanie łatwe w dzisiejszych czasach. Było to jednak zadanie bardzo konieczne. Jako organizacja dokonaliśmy i drugiego wielkiej wagi czynu: Uchwaliliśmy na III Zjeździe Delegatów drugą część Statutu, dotyczącą wewnętrznej struktury naszej organizacji. W obu tych pracach wzięliśmy jako Okręg udział przez swych członków i przez delegatów. Braliśmy i potem udział w pracy ogólnozwiązkowej przez swych czterech członków Zarządu Głównego, którzy z tenenu naszego wola ogółu reprezentują nasz Okręg.

☒ Druga połowa ostatniego roku przyniosła nam załatwienie bardzo ważnej sprawy, dotyczącej naszego terenu: sprawy współpracy z władzami szkolnymi. Na tym odcinku naszej działalności weszliśmy na nowe tory. Wydaje nam się, że ogół Koleżanek i Kolegów ten fakt powitał z zadowoleniem. Mamy nadzieję, że teraz będziemy mogli skuteczniej zapobiec krzywdom, łagodzić i rozwiązywać konflikty, jakie tu i ówdzie zdarzyć się mogą, że będziemy mogli dostarczać władzom odpowiedniego materiału w kwestiach spornych i wątpliwych*).

☒ W zakresie spraw organizacyjnych w ciągu ostatniego roku staraliśmy się poczynić wyraźne usprawnienia. Dotyczyło to zarówno zwrócenia większej uwagi na jednolitą rachunkowość i prawidłową gospodarkę w komórkach organizacyjnych, jak też pobudzenia do większej intensywności w zakresie pracy pedagogicznej, społeczno-oświatowej i prawnej. Dalsze rozdziały Sprawozdania obszernie o tem mówią. Podjęliśmy również zagadnienie samopomocy koleżeńskiej, dając impuls do tworzenia Spółdzielczych Kas Nauczycielskich w tych Oddziałach Pow., które kas dotąd wcale nie miały lub miały je źle zorganizowane.

☒ Liczne wyjazdy członków Zarządu Okręgu w teren, liczne zgromadzenia powiatowe świadczą o żywym ruchu organizacyjnym w naszym Okręgu. Kontakt z terenem utrzymywaliśmy stały i żywy. Bliższy kontakt Zarządu Okręgu z organizacjami społecznymi, zapoczątkowany przez nas konferencją w obronie bezpłatności i poziomu szkoły powszechnej, będzie się starali nadal utrzymać i wzmocnić.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” nr 3/58 art. p. t.: „Wchodzimy na drogę współpracy”.

Oddając do druku Sprawozdanie za rok ostatni, świadomi jesteśmy tego, że może nie wszystko zrobiliśmy, co zrobić powinniśmy byli. Może tu i ówdzie są niedomagania i niedociągnięcia. Są nawet napewno. Robiliśmy jednak wedle sił i możliwości, nie zawsze jednak mogliśmy zrobić w 100% to, co zamierzaliśmy. Nieraz bowiem spotykaliśmy się ze zjawiskiem niezrozumienia i opieszałości wśród związkowców. Nieraz akcja nasza, zakreślona dosyć szeroko, utykała po rozpoczęciu, nie znajdując należytego oddźwięku w komórkach niższych. Dla przykładu podajemy akcję w sprawie uświadomienia prawniczego wśród naszych członków. Piszemy o tem dalej. Nieraz niższe komórki organizacyjne nie odpowiadały na pisma nasze i rozpoczęta akcja w jakimś dziale nie nabierała tego rozpędu i ważności, jaką powinna była przybrać. Tłumaczymy sobie te zjawiska. Usprawiedliwiamy nieraz Koleżanki i Kolegów, musimy jednak w imię dobra sprawy dążyć do usuwania tych niedomagań organizacyjnych.

*

Najbliższy okres działalności, rok 1935/36, winien być poświęcony w pierwszym rzędzie organizacji pracy w Oddziałach Pow. zarówno w zakresie ściśle organizacyjnym, jak i w zakresie organizacji pomocy i obrony prawnej, w zakresie pracy społecznej i pedagogicznej, jak i gospodarki finansowej.

Dotychczasowe doświadczenie w sposób aż nadto przekonujący wykazało, że, bez sprawnie działających Oddziałów Powiatowych, realizacja naszych założeń i celów w żaden sposób skuteczniona być nie może.

Pod kątem widzenia organizacji pracy w Oddziałach Pow. pragniemy poprowadzić obrady wszystkich trzech komisji na zbliżającym się XI Zgromadzeniu Okręgowem.

Od należytego obesłania Zgromadzenia, od intensywności obrad i solidności wykonania powziętych uchwał zależy powodzenie naszej dalszej pracy.

Skład Zarządu Okręgu

Przewodniczący: kol. Ludwik Pawłowski.

Członkowie z Lublina:

Kol. Wiktor Helman—I vice-przewodniczący

„ Henryk Wójtowicz—II vice-przewodniczący

„ Jan Szurek—sekretarz do dnia 15.IX 1934 r.

„ Tadeusz Sadrzak—skarbnik

„ Ludwik Grabowski—przewodn. Komisji Pedagog.

„ Tomasz Czyż— „ „ Społ.-Ośw.

„ Antoni Madej—redaktor „Ogniska Naucz.”.

Zastępcy:

Kol. Michał Dubaj

„ Józef Hopkało—sekretarz od dnia 15.IX 1934 r.

Członkowie z terenu:

Kol. Jan Makaruk — Biała-Podl.

„ Franciszek Ojak — Biłgoraj

„ Wincenty Zygmunt — Chełm Lub.

„ Kazimierz Marzysz — Garwolin

„ Antoni Kobus — Hrubieszów

„ Franciszka Skorupska — Kraśnik

„ Włodz. Daszczyzak — Krasnystaw

„ Zofja Breitmeier — Lubartów

„ Józef Koziół — Łuków

„ Józef Sobieraj — Puławy

„ Jan Kwiecień — Zamość

„ Arkadiusz Gulik — Sokołów Pod..

„ Józef Piasecki — Tomaszów Lub.

„ Stanisław Rytel — Węgrów

„ Franciszek Papiński — Włodawa

„ Jan Szewczyk — Zamość

„ Wacław Janicki — Radzyń

Zastępcy:

Kol. Władysł. Petrykiewicz — Chełm Lub.

„ Czesław Kiljan — Krasnystaw

Komisja KontrolującaKol. Wiktor Gatnikiewicz — Stanisławów, delegat Kom.
Kontr. Z. N. P.**Członkowie:**

Kol. Władysław Koszyk — Lublin

„ Stanisław Michalski — Lublin do dnia 1.X 1934 r.

Zastępcy:

Kol. Stanisław Koryciński — Puławy

„ Tadeusz Suprynowicz — Lublin

Okręgowy Sąd Honorowy

Kol. Bronisław Szwarczyk, przewodniczący — Lublin

„ Stanisł. Duczymiński, sekretarz — „

Członkowie:

Kol. Konstanty Chomiczuk — Lublin

„ Florentyn Kotliński — „

„ Zofja Pelczarska — „

Zastępcy:

Kol. Eugenjusz Ziomek — Lublin

„ Stanisław Kosmala — Puławy

Prezydja Sekcji i Komisji:

Okręgowa Sekcja Szkolnictwa Średniego

Kol. Wiktor Helman — przewodniczący

„ Witold Wroński — sekretarz

Okręgowa Sekcja Szkoln. Dokszt. Zawod.

Kol. Józef Tymoszków — przewodniczący

„ Ignacy Madej — sekretarz

Okręgowa Komisja Pedagogiczna

Kol. Ludwik Grabowski — przewodniczący

„ Bogumił Frelek — zast. przewodn.

„ Józef Czarnecki — sekretarz

„ Jadwiga Gajdzińska — ref. biblj.

„ i kier. W. K. N. koresp.

„ Stefan Dąbrowski — kier. Poradni Wychowawczej

Okręgowa Komisja Społeczno-Oświatowa

Kol. Tomasz Czyż — przewodniczący

„ Klementyna Gajewska — sekretarz

Miesięcznik „Ognisko Nauczycielskie“

Kol. Antoni Madej — redaktor

„ Ludwik Pawłowski — redaktor odpowiedz.

Pracownicy biura i agend Zarządu Okręgu

Kol. mgr Henryk Wójtowicz—kierownik biura i radca prawny
do dnia 31.X 1934 r.

„ Władysław Sobolewski—kierownik biura od 1.XI 1934 r.

„ Antoni Madej—Redaktor „Ogniska Nauczycielskiego“

„ Ignacy Madej—Administrator „Ogniska Nauczycielskiego“

p. mgr Mikołaj Tudrej—radca prawny od dnia 1.V 1934 r.

p. Michał Korszeń—pracownik kancelaryjny i rachunkowy

p. Emilja Garmulewicz—bibliotekarka i pom. kanc.

p. Nikodem Kroczyński—woźny.

I.

Działalność organizacyjna

(Wydział organizacyjny)

Prezydium i Wydział Wykonawczy

Prezydium i Wydział Wykonawczy odbyły w okresie sprawozdawczym 21 posiedzeń. Omawiano na nich całokształt pracy organizacyjnej, rozpatrywano nasuwające się zagadnienia organizacyjne, zawodowe i dotyczące pracy społecznej, przyznawano zapomogi, zatwierdzano wnioski niższych komórek w sprawie nowych członków, załatwiano sprawy personalne pracowników biurowych, przygotowywano wnioski na posiedzenia plenarne i t. p.

Posiedzenia plenarne Zarządu Okręgu

■ W okresie sprawozdawczym odbyło się trzy posiedzenia plenarne. Wszystkie trzy z udziałem kol. Prezesów Oddziałów Powiatowych.

■ Pierwsze plenarne posiedzenie Zarządu Okręgu Z. N. P. w Nałęczowie odbyło się w dniach 26 i 27 czerwca 1934 r.

■ Na porządku dziennym były następujące sprawy:

1. Sprawozdanie Prezydium z działalności Zarz. Okręgu.
2. Ukonstytuowanie się Zarządu Okręgu.
3. Refleksje pozjazdowe.
4. Wytyczne prace.
5. Wolna dyskusja.

■ Sprawozdanie z działalności złożył kol. Pawłowski, informując o pracach dokonanych i rozpoczętych.

■ Prezydium jednogłośnie ukonstytuowało się następująco: Kol. Pawłowski—przewodniczący, kol. Helman—1 v. przewodniczący, kol. Wójtowicz—2 v. przewodniczący, kol. Szurek—sekretarz, kol. Sadrzak—skarbnik, kol. Czyż—przewodniczący Komisji społ.-ośw., kol. Grabowski—przewodniczący Komisji pedagogicznej. Na zastępcę sekretarza wybrano kol. Hopkałę, na zastępcę skarbnika kol. Dubaja.

■ Sprawozdanie ze Zjazdu w Warszawie złożył kol. A. Madej, podkreślając najbardziej zasadnicze momenty Zjazdu. Dyskusja na temat refleksyj pozjazdowych była bardzo długa i obszerna. Brali w niej udział prawie wszyscy członkowie Zarządu. Wypowiedzianym poglądom daliśmy wyraz w artykule p. t.: „Nowy etap”*)

■ Ustalono wytyczne pracy na najbliższą przyszłość, przyczem zwrócono uwagę na konieczność dokonania gruntownych lustracji w Ogniskach, przedewszystkiem zaś tych, gdzie sprawy finansowe nie są należycie prowadzone. Dokonano wyboru lustratorów.

■ Drugie plenarne posiedzenie odbyło się w Lublinie dnia 23 września 1934 r.

■ Na porządku dziennym były następujące sprawy:

1. Odczytanie protokołu z posiedzenia z dn. 26 i 27.VI.34 r.
2. Sprawozdanie Prezydium z prac w okresie od ostatniego posiedzenia.
3. Plan pracy na rok 1934/35 w zakresie: a) polityki organizacyjnej, b) wychowania związkowca, c) pomocy prawnej, d) pedagogicznym, e) społeczno-oświatowym, f) pomocy finansowej, g) prasowej.
4. Sprawy bieżące.
5. Wolne wnioski.

■ W zebraniu wzięło udział 30 uczestników. Zarząd Główny reprezentowali kol. v.-prezes J. Kolanko, który poraz pierwszy był gościem naszego Okręgu, oraz kol. F. Frysz.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” rok 1934, nr 7, str. 201.

Pełny wyraz obrad przedstawiają uchwalone wnioski*). Zebrani przedyskutowali szereg zasadniczych problemów, wysuniętych i rozwiniętych w dwu podstawowych referatach, wygłoszonych przez kol. Kolanko: „Polityka organizacyjna” i przez kol.: Frysza: „Wychowanie związkowca”.

Obrady toczyły się w atmosferze wzajemnego, pełnego zrozumienia i porozumienia. Położenie nauczycielstwa, problematyczny szkolny powszechny, wychowanie ideowego związkowca były tą platformą, na której wszyscy zebrani zeszli się w zgodnym i zbieżnym celu.

Trzecie z kolei posiedzenie Zarządu Okręgu odbyło się dnia 27 stycznia 1934 r. z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Prezydium za okres ubiegły.
2. Referat organizacyjny: Nasz stosunek do siebie, do władz i do stowarzyszeń społecznych (kol. K. Marżysz i kol. F. Frysz). Dyskusja.
3. Sprawa XI Zgromadzenia Okręgowego Z. N. P. w Lublinie.
4. Sprawozdanie Prezesów Oddz. Pow. ze stanu organizacji na ich terenach.
5. Bieżące sprawy organizacyjne.
6. Wolne wnioski i interpelacje.

W zebraniu wzięli udział członkowie Zarządu Okręgu oraz prezesi Oddziałów Powiatowych w liczbie 35 osób. Zarząd Główny reprezentował kol. F. Frysz. Nie był reprezentowany Oddział Pow. Janów Lub. Na początku zebrania musiał wyjechać przedstawiciel Oddziału Pow. Biłgoraj. Brak było również trzech zamiejscowych członków Zarządu Okręgu.

Sprawozdanie Prezydium stworzyło plastyczny obraz wysiłku twórczego Okręgu za ostatni okres.

Referat kol. Marżysza wywołał żywą dyskusję.

Referat kol. Frysza oświetlił aktualną sprawę stosunku Związku naszego do organizacji społecznych.

Po referatach i po dyskusji nad nimi, złożyli sprawozdania na piśmie prezesi poszczególnych Oddziałów Pow.

Po omówieniu bieżących spraw organizacyjnych, powzięto szereg uchwał.*)

Dnia 6 października 1934 r. odbyło się specjalne posiedzenie, na którym wzięli udział prezesi wszystkich Oddziałów Pow. Z. N. P. z terenu Okręgu Lubelskiego. Na porządku dziennym sprawy organizacyjne m. in. sprawa akcji w obronie poziomu i bezpłatności szkolnictwa powszechnego.

Kontakt osobisty z Oddziałami Powiatowymi

Ze względu na okoliczności, o których mówiliśmy na wstępie, charakteryzując ogólnie kierunek naszej działalności, kon-

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” rok 1934, nr 8, str. 259–263.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” r. 1934 nr 1, str. 32.

takt bezpośredni z Oddziałami Pow. członków Zarządu Okręgu w tym okresie był szczególnie silny.

■ Poniżej podajemy wykaz tych Zjazdów i Zgromadzeń, na których byli obecni delegaci Zarządu Okręgu, wygłaszali referaty, brali udział w dyskusji, udzielali wyjaśnień.

■ Nie jest to pełny wykaz odbytych w roku sprawozdawczym Zgromadzeń, nie na wszystkich delegaci Okręgu mogli być, ze względu na to, że w niektórych terminach zbiegało się po kilka, a raz nawet kilkanaście Zgromadzeń, w jednym dniu.

1. Tomaszów Lub.	dn. 21.I.34	Walne Zgrom.	(kol. Hopkało)
2. Kraśnik	dn. 21.I.34	" "	(kol. Pawłowski)
3. Łuków	dn. 11.II.34	" "	(kol. Pawłowski)
4. Zamość	dn. 18.II.34	Zjazd Prez. Ogn.	(kol. Pawłowski)
5. Biłgoraj	dn. 4.III.34	" " "	(kol. Pawłowski, Wójtowicz i Grabowski)
6. Janów Lubelski	dn. 11.III.34	Walne. Zgr. 5 Ogn.	(kol. Pawłowski)
7. Lubartów	dn. 11.III.34	Posiedz. Zarządu Oddziału Pow.	(kol. Wójtowicz)
8. Garwolin	dn. 15.IV.34	Walne Zgrom.	(kol. Pawłowski)
9. Międzyrzec	dn. 6.V.34	" "	(kol. Duczyński)
10. Lubartów	dn. 22.IV.34	" "	(kol. Szurek)
11. Sokołów Podl.	dn. 3.IV.34	" "	
12. Biała Podlaska	dn. 13.V.34	" "	
13. Siedlce	dn. 20.V.34	" "	(kol. Szurek)
14. Krasnystaw	dn. 6.V.34	" "	(kol. Grabowski)
15. Puławy	dn. 20.V.34	" "	
16. Zamość	dn. 3.VI.34	" "	(kol. Pawłowski)
17. Chełm	dn. 3.VI.34	Posiedz. Zarządu Oddziału Pow.	(kol. Szurek)
18. Ryki	dn. 3.VI.34	Zebrańie Ognisk	(kol. A. Madej)
19. Sokołów Podl.	dn. 17.IX.34	Zjazd Prez. Ogn.	
20. Włodawa	dn. 17.IX.34	Zjazd Prez. Ogn.	
21. Puławy	dn. 28.X.34	Walne Zgrom.	(kol. Wroński)
22. Hrubieszów	dn. 30.IX.34	Zjazd Prez. Ogn.	(kol. Pawłowski)
23. Lubartów	dn. 14.X.34	Posiedz. Zarządu Oddziału Pow.	
24. Włodawa	dn. 14.X.34	Walne Zgrom.	(kol. Sobolewski)
25. Chełm	dn. 14.X.34	Nadzw. Walne Zgr.	(kol. Pawłowski)
26. Lublin	dn. 14.X.34	Nadzw. Walne Zgr.	
27. Garwolin	dn. 21.X.34	" "	(kol. Pawłowski)
28. Międzyrzec	dn. 21.X.34	Zjazd Prez. Ognisk	
29. Sokołów Podl.	dn. 18.XI.34	Walne Zgom.	(kol. Wroński)
30. Chełm Lub.	dn. 28.X.34	Zebranie S.S.Śr.	(kol. Wroński)
31. Hrubieszów	dn. 21.X.34	Walne Zgom.	(kol. Petrykiewicz)
32. Biała Podlaska	dn. 21.X.34	" "	
33. Radzyń	dn. 18.XI.34	" "	(kol. Pawłowski)
34. Zamość	dn. 8.XII.34	" "	
35. Krasnystaw	dn. 14.X.34	" "	
36. Biłgoraj	dn. 18.XI.34	Nadzw. Walne Zgr.	(kol. Helman)
37. Chełm Lub.	dn. 18.XI.34	" "	(kol. Grabowski)
38. Biała Podlaska	dn. 2.XII.34	Walne Zgr.	
39. Tomaszów Lub.	dn. 2.XII.34	Nadzw. Walne Zgr.	(kol. Wroński)
40. Janów Lubelski	dn. 2.XII.34	Walne Zgom.	(kol. Grabowski)
41. Krasnystaw	dn. 8.XII.34	Zjazd Prez. Ognisk	(kol. Kruszewski)
42. Siedlce	dn. 8.XII.34	Nadzw. Walne Zgr.	(kol. Pawłowski)
43. Lubartów	dn. 16.XII.34	" "	
44. Puławy	dn. 16.XII.34	Zjazd Prez. Ognisk	

45. Lublin	dn. 2.XII.34	Walne Zgrom.	(kol. Helman)
46. Łuków	dn. 10.III.34	" "	
47. Międzyrzec	dn. 7.IV.35	" "	(kol. Pawłowski)

☒ Niezależnie od powyższych zjazdów organizacyjnych odbyły się specjalne zjazdy delegatów, udających się do Warszawy na II (XIII) i III (XIV) Zjazd Delegatów, mianowicie:

☒ W Lublinie, dn. 19 czerwca 1934 r. konferencja delegatów z całej Lubelszczyzny (kol. Pawłowski).

☒ W Lublinie, dn. 9 grudnia 1934 roku konferencja delegatów z powiatów sąsiednich (kol. Madej).

☒ W Zamościu, dn. 9 grudnia 1934 r. konferencja delegatów z powiatów sąsiednich (kol. Wroński).

☒ W Siedlcach, dn. 9 i 16 grudnia 1934 r. konferencja delegatów z powiatów sąsiednich (kol. Pawłowski).

Lustracje

☒ W bieżącym, roku Zarząd Okręgu kontynuował lustracje Oddziałów Pow., zwracając przedewszystkiem uwagę na uporządkowanie rachunkowości i likwidację zobowiązań członków na rzecz poszczególnych Oddziałów, powstałych z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz z innych tytułów.

☒ Ustalono wspólny dla całego Okręgu typ księgi kasowej, dokonano przeglądu rachunków za lata ubiegłe. W kilku wypadkach przeksięgowano cały materiał za kilka lat wstecz.

☒ W chwili oddawania sprawozdania do druku ujednoliconą rachunkowość mają wszystkie Oddziały z wyjątkiem Lublina, Garwolina i Zamościa. Znaczna część zobowiązań została pokryta, akcja ta jest w toku.

Korespondencja i okólniki

☒ Szybkie tempo życia, wielka ilość zagadnień, z którymi spotkał się w okresie sprawozdawczym pociągnęły za sobą konieczność utrzymywania kontaktu z terenem nie tylko drogą wyjazdów, lecz i ożywionej korespondencji. Biuro Zarządu Okręgu w roku 1934 przyjęło 1547 pism, wysłało 1079 pism indywidualnych, 18 pism okólnych do Oddziałów (324 egz.), 14 pism okólnych do Oddziałów i Ognisk (3332 egz.). W ten sposób wysłało ogółem 6282 pism. W pierwszym kwartale 1935 roku przyjęło 682 pism, wysłało 422 pism indywidualnych 6 pism do Oddziałów (108 egz.) oraz 6 pism do Oddziałów i Ognisk (1428 egz.), czyli razem w pierwszym kwartale 2652 pism. *)

*) Z pośród 32 okólników wysłanych w r. 1934 przypada na okólniki w sprawach ściśle organizacyjnych 20 (X Zgr. Okr. konf. w Nałęczowie, Zjazdy Delegatów, posiedzenia Zarządu Okręgu, współpraca z władzami, dod. mieszk., akcja w sprawie szkoły powszechnej, kasy nauczycielskie, nowy rok pracy i t. p.), w sprawach ewidencji 2, finansowych 2, społ.-ośw. 2, szk. średniego 2, szk. dokszt. zawodowych 1, pedagogicznych 1, Fund. Bezrobocia 1, wydawniczych 1. W roku 1935 w pierwszym kwartale w sprawach ściśle organizacyjnych 9, finansowych 1, pedagogicznych 2.

Kontakt z Zarządem Głównym Z. N. P.

☒ Kontakt z Zarządem Głównym był utrzymywany drogą korespondencji oraz przez periodyczne wyjazdy Prezesa Okręgu na posiedzenia Zarządu Głównego, na posiedzenia Prezesów Okręgów i na konferencje doraźne. Niezależnie od tych wyjazdów, których w okresie sprawozdawczym było 10, Prezes Okręgu i niektórzy członkowie Zarządu brali udział w posiedzeniach, zwoływanych przez Zarząd Główny dla omówienia spraw specjalnych: Prezes brał udział w Komisji Statutowej, która przez cały 1934 r. pracowała nad projektem nowego statutu, członkowie Komisji Pedagogicznej brali udział w posiedzeniach, mających na celu ustalenie programu W. K. N. i t. p. Niezależnie od tego delegaci Zarządu Głównego brali udział w X Zgromadzeniu Okręgowym i w plenarnych posiedzeniach Zarządu Okręgu.

Kontakt ze społeczeństwem

☒ Jak i w poprzednim roku staraliśmy się pozostawać w kontakcie z przejawami życia publicznego, przede wszystkim na terenie m. Lublina

☒ Braliśmy przez swoich przedstawicieli udział w obchodach i uroczystościach, uczestniczyliśmy w komitetach, mających na celu organizowanie tych uroczystości. Braliśmy również udział w zjazdach współpracujących z nami organizacyj społecznych. Przy różnych okazjach spotykaliśmy się z wyrazami sympatii i uznania dla naszej organizacji.

☒ Najżywszym wyrazem zrozumienia naszych intencji i naszego stosunku do zagadnień społecznych był żywy oddźwięk, jaki znalazła w zorganizowanym społeczeństwie lubelskim nasza akcja na rzecz utrzymania poziomu i bezpłatności szkoły powszechnej.

☒ Dnia 28 października 1934 roku odbyła się konferencja, na której zaproszeni przez Zarząd Okręgu Z. N. P. w Lublinie reprezentanci towarzystw naukowych, społeczno-oświatowych, społeczno-kulturalnych, stowarzyszeń ideowych, działających na terenie województwa lubelskiego, oraz przedstawiciele samorządu terytorjalnego i gospodarczego dali wyraz swemu stosunkowi do zagadnienia obrony szkoły powszechnej przed projektami obniżenia jej poziomu i wprowadzenia płatności nauki.

☒ Zebranie odbyło się pod przewodnictwem p. Dyr. Firewiczowej, referat wygłosił p. adw. J. Mazurkiewicz.

☒ Zebranie zaszczylił swą obecnością w tym dniu nowo wybrany Prezydent m. Lublina.

☒ Rezolucję uchwaloną na powyższej konferencji zamieściliśmy w „Ognisku Nauczycielskim” i innych organach prasowych. *)

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” z r. 1934, nr 9 str. 269 i in.

Biuro prasowe

☒ Dla ułatwienia prezydjum Zarządu Okręgu śledzenia głosów prasy w sprawach szkolnictwa i życia nauczycielstwa i organizacji nauczycielskich Zarząd Okręgu prenumerował od grudnia 1934 r. kilka dzienników, reprezentujących różne kierunki polityczne.

☒ Od grudnia 1934 r. zamiast dzienników zaabonowano w Polskiej Informacji Prasowej wycinki z czasopism, dotyczące interesujących nas kwestyj.

Biuro

☒ Biuro było czynne, jak i w latach poprzednich, w godzinach od 9 do 13 i od 13 do 19 w lokalu przy ul. Królewskiej 6 (tel. 14-55 i 28-41).

☒ Wykaz pracowników i podział czynności podaliśmy na początku sprawozdania.

☒ W roku 1934 ostatecznie ustaliła się organizacja biura wprowadzona w III kwartale 1933 roku.

☒ W związku z ożywieniem się życia organizacyjnego, wzrostem ilości załatwianych spraw z zakresu działalności wewnętrzno-organizacyjnej, społecznej i prawno-służbowej członków oraz w związku z wydatnem powiększeniem nakładu „Ogniska Nauczycielskiego”, wynoszącym w 1934 r. 4 tys. egz., dokonano scalenia wszystkich prac i agend Zarządu Okręgu w jednolity aparat biurowy. Ze względu na rozległą rachunkowość, prowadzenie ksiąg rachunkowych musiało zostać przekazane stałemu pracownikowi biurowemu, gdyż rozmiary tej pracy przerosły możliwości wykonywania jej przez skarbnika prezydjalnego.

☒ Administracja i rachunkowość „Ogniska Naucz.”, a od lutego 1935 r. i filja adm. czasopism dziecięcych została włączona do ogólnego biura, które prowadzi obecnie wszystkie agendy Zarządu Okręgu z całego zakresu działalności technicznej. Od stycznia 1935 r. personel biurowy został zmniejszony o jedną osobę ze względu na przejęcia administr. finansowej „Ogniska Nauczycielskiego” przez Zarząd Główny.

☒ W związku z wymaganiami prawa o stowarzyszeniach prowadzi się stałą ewidencję Zarządów Oddziałów Pow. i Zarządów Ognisk, a do 31.XII. 34 — i członków.

☒ Biuro Zarządu Okręgu zatrudnia 2 stałych pracowników oraz dwu (od 1-I 35 r. — jednego), pracujących po 3 godziny dziennie i woźnego.

☒ Całość prac biurowych, jaką wykonują pracownicy biurowi, obejmuje: załatwianie korespondencji bieżącej, prowadzenie rachunkowości Okręgu, „Ogniska Nauczycielskiego”, prowadzenie ewidencji członków i prenumeratorów, załatwianie interesantów, zwracających się osobiście o porady prawne, informacje i obronę w sprawach dyscyplinarnych, przygotowywanie do ekspedycji i ekspedycję „Ogniska Nauczycielskiego” oraz

prorowadzenie biblioteki okręgowej, która jest czynna codziennie w godzinach od 17-ej do 19-ej.

❧ W okresie sprawozdawczym od 1-I-33 r. do 31-XII-33 r. zamknięto dziennik podawczy liczbą bieżącą 2239, w pierwszym kwartale 1935 r. (do 20-III) liczbą 850 wobec 650 w tym samym czasie w roku ub.

❧ Przez księgę kasową, główną i pomocnicze, przeprowadzono w 1934 roku 2000 pozycji, w pierwszym kwartale 1935 roku 750 pozycji.

II.

Organ prasowy „Ognisko Nauczycielskie”

❧ Z końcem roku 1934 zamknęliśmy szósty rok naszego wydawnictwa. Zamknęliśmy z perspektywą nową: w myśl uchwały II/XIII Zjazdu Delegatów w Warszawie z dniem 1 stycznia 1935 r. wszystkie pisma okręgowe są subsydjowane przez Zarząd Główny z funduszków, uchwalonych w składce członkowskiej na Związek. II/XIII Zjazd Delegatów uchwałą tą powołał do życia we wszystkich Okręgach pisma okręgowe, zapewnił im podstawy materialne i stworzył nowe warunki i możliwości ich rozwoju. Nie od rzeczy więc będzie dzisiaj, mając przed oczyma nowy etap pracy naszej na odcinku prasowym, przypomnieć pokrótce ważniejsze momenty, dotyczące powstania i sześciu lat życia i rozwoju naszego pisma, prowadzonego i utrzymywanego wysiłkiem tylko Okręgu, pomocą materialną Koleżanek i Kolegów.

❧ Sześć lat temu, a właściwie więcej niż sześć, bo w r. 1927, z inicjatywy kol. Cz. Wycecha, ówczesnego prezesa Okręgu, po długich naradach, deliberacjach i debatach podjęto uchwałę wydawania samodzielnego organu regionalnego, który byłby odbiciem prac, dążeń i wysiłków Okręgu. Jak zwykle, nie brakło przy tej okazji głosów ostrzegawczych przed taką trudną i odpowiedzialną imprezą. Wrócono rychło załamanie się całego przedsięwzięcia, szybkie wyczerpanie się tematów i zagadnień, o których pisaćby należało, biadano przed możliwą kompromitacją, gdy próba powołania i utrzymywania pisma własnym wysiłkiem nie uda się. Pomocy nikt nie przyrzekał. Zarząd Główny odradzał wydawania pisma, zastrzegając się zgóry, że na żadną jego pomoc materialną liczyć nie możemy. Mimo to do pracy nad zmontowaniem pisma przystąpiliśmy.

❧ Najpierw wyłoniła się koncepcja przeniesienia z Włocławka do Lublina „Życia Szkolnego” — pisma z tamtego terenu, które, poświęcone wprawdzie zagadnieniom Konferencji Rejonowych, miało jednak zapewnić kilkanaście stronic — w formie odpowiedniego dodatku — dla spraw organizacyjnych Związku. Projekt wysunął kol. St. Gumuła, który, przyszedłszy z Włocławka do Lublina, żywo był jeszcze z „Życiem Szkolnem”

związany i miał zgodę redaktora „Życia Szkolnego” kol. Miłka na wszczęcie z nami pertraktacyj. Pertraktacje między Okręgiem naszym i „Życiem Szkolnem” speliły na niczem. Ugruntowała się myśl samodzielnego pisma.

■ Podstawy materialne dla pisma stworzył t. zw. fundusz zakładowy, który powstał z 50-złotych wkładów, wniesionych przez każdy Oddział Powiatowy. Fundusz zakładowy miał się stać z chwilą samowystarczalności pisma funduszem rezerwowym. Upředzając wypadki, powiedzieć musimy, iż „Ognisko Nauczycielskie” nie naruszyło nigdy funduszu rezerwowego. Jak wiemy, w myśl uchwały pełnego Zarządu Okręgu Z. N. P. z dnia 23 września 1934 r., fundusz rezerwowo, jak również i inne kapitały, które pozostały po likwidacji administracji „Ogniska Naucz.” zużyte być mają na pokrycie kosztów budowy siedziby Z. N. P. w „Domu Kultury”.

■ Powróćmy jednak do chronologicznych wydarzeń:

■ Fundusz zakładowy był jednak zbyt szczupły, aby można było myśleć o utrzymaniu pisma na dłuższy okres. Wobec tego na Zjeździe Prezydentów Oddz. Pow. w dn. 18/XI 1928 r. razem z uchwałą o 60-złotowych wkładach na fundusz rezerwowo podjęto i uchwałę o 10-groszowej składce od każdego członka na rzecz wydawnictwa. Uchwały te przeprowadzić mieli prezesi w swoich Oddziałach Powiatowych. Każde Ognisko, jako komórka organizacyjna, otrzymywać miało jeden egz. pisma za darmo. Odrazu nakład pisma miał więc tyle pewnych prenumeratorów, ile było Ognisk w Okręgu.

■ Pismo zdobyło pieniądze na pokrycie pierwszych, najpotrzebniejszych wydatków. Teraz zacząć można było pozytywną pracę. Utworzył się pierwszy Komitet Redakcyjny. W skład jego weszli: St. Gumuła, Wł. Koszyk, A. Madej, St. Madejowa, F. Popławski, F. Rusin, M. Skawińska, J. Skrzypek, Wł. Telejko, Cz. Wycech i H. Zwolakiewicz. Redakcję objął F. Popławski. Pierwszy numer ukazał się z datą styczniową 1929 r.

■ Oddziały Pow. nie zawiodły. Pismo zaczęło zdobywać prenumeratorów dobrowolnych, co świadczyło dobitnie, że było potrzebne, co więcej, że stało się konieczne. Po roku wydawania pisaliśmy tak: „Naczelnym celem, który nam przyświeca i który jest jednocześnie naszą ambicją — jest stworzenie dobrego pisma regionalnego, obejmującego całokształt zagadnień szkolnych, kulturalno - oświatowych, społeczno-obywatelskich i służbowo - organizacyjnych tych terenów, które pismo reprezentuje”. I dalej... „Głębokie przekonanie o wielkich wartościach naszej lokalnej rzeczywistości szkolnej, społecznej, organizacyjnej, rzeczywistości, której trzeba być współtwórcą, żeby do niej dotrzeć, do której zatem niema i nie będzie miał nigdy dostępu żaden centralny organ prasowy — to przekonanie utwierdza nas w wierze, że słuszną drogę obraliśmy i zachęca do wysiłków i wytrwania”.

❑ Minął rok pierwszy pracy redakcyjnej, kształtowania się oblicza i układu pisma. Lata późniejsze wprowadziły wiele ulepszeń co do formy i układu pisma, nie zmieniły jednak założeń ideowych pisma, nie zmieniły naczelných linii wytycznych, ani ogólnego charakteru.

❑ Po sześciu latach pracy powiedzieć możemy spokojnie—bez narażenia się na zarzut samochwalstwa — że Okręg lubelski ma pismo, które z pośród innych pism okręgowych najlepiej reprezentuje się swym estetycznym układem i szatą zewnętrzną, jak również i treścią artykułów, starających się wyczerpująco i wszechstronnie oświetlić zagadnienia podejmowane, w pierwszej zaś mierze zagadnienia, łączące się z naszym terenem i naszą organizacyjną działalnością.

❑ Już w pierwszym roku wydawnictwa Okręg nasz podjął próbę współpracy prasowej z Polesiem i Wołyniem. W tamtych Okręgach miały być podjęte analogiczne uchwały, dotyczące „Ogniska Naucz.,” które obowiązywały i u nas. Otwierały się perspektywy rozrostu dla pisma, zasięg jego wpływów przy współpracy sąsiednich terenów znacznie byłby się rozszerzył. Niestety, planów nie udało się zrealizować w całej pełni. Tylko przez krótki okres czasu „Ognisko Naucz.” było oficjalnie organem Wołynia i Polesia. Gdyśmy się przekonali, że w żaden sposób nie uda się wciągnąć do solidnej i rzetelnej współpracy sąsiednich terenów, zerwaliśmy ostatecznie z zamiarami ekspansji na Wołyń i Polesie, zrezygnowaliśmy z ich współpracy, objawiającej się jedynie tylko w figurowaniu kilku nazwisk z tamtych terenów w naszym Komitecie Redakcyjnym.

❑ W trzecim roku wydawniczym pismo liczyło ponad 1000 prenumeratów. Redakcję objął kol. F. Rusin. Kol. Fel. Popławski odszedł na stanowisko referenta oświaty pozaszkolnej w Kuratorjum.

❑ Mimo zaczynającego się ostrego kryzysu, pismo nasze krzepnie i rozwija się. Dążymy do tego, by znalazło się ono w rękach każdego związkowca w naszym Okręgu. Na IX Zgromadzeniu Okręgowym w r. 1933 zapada uchwała, że prenumerata czasopisma „Ognisko Naucz.” staje się obowiązkowa i zbiorowa. W prenumeracie zbiorowej każdy związkowiec otrzymywał pismo za 30 gr. Nakład pisma w tym roku zwiększa się do liczby 4000 egz. Od września 1932 r. po przeniesieniu kol. F. Rusina na Pomorze redakcję pisma objął kol. A. Madej, który do dzisiaj pozostaje na tem stanowisku.

❑ Z dniem 1 stycznia b. r. pismo nasze staje się bezpłatnym dodatkiem do „Głosu Naucz.” i subsydjowane jest przez Zarząd Główny, jak o tem na początku pisaliśmy. Wychodzi w nakładzie 4250 egz.

❑ Taki oto jest krótki rys dziejów, dotyczących podstaw materialnych czasopisma naszego. Zajrzyjmy teraz na chwilę do duszy „Ogniska Naucz.”. Pismo redagował Komitet. Z prze-

glądu nazwisk osób, wchodzących w skład Komitetu przekonąć się możemy, że przyływ i odpływ sił redakcyjnych jest dosyć duży. Któż wreszcie pozostał z tych, którzy „Ognisko Naucz.” stworzyli? Nikt oprócz redaktora obecnego. Posiedzenia Komitetu odbywały się przed ukazaniem się numeru pisma. Na nich omawiano numer, który się ukazał w druku i układano treść następnego numeru. Praca redakcyjna była kolektywna. Miała ona swoje dobre i złe strony. Złe przeważały: w roku ubiegłym trudno było zwołać Komitet, członkowie jego bądź też zostali przeniesieni, bądź też nie wykazywali zbytnej ochoty współpracy. Nie uważaliśmy za stosowne podtrzymywać nadal tego stanu rzeczy i w roku bieżącym zrezygnowaliśmy z drukowania nazwisk osób, tworzących Komitet Redakcyjny. Odpowiedzialność za pismo wzięli na siebie redaktor, redaktor odpowiedzialny i redaktor działu pedagogicznego. Dodać musimy, iż w myśl dyrektyw Zarządu Głównego powinniśmy jeszcze powołać redaktora działu społeczno-oświatowego.

☞ Gdy przejrzymy sześć roczników pisma, zauważymy, że na łamach naszego pisma wypowiedziało się kilkadziesiąt piór, z których niejedno jeszcze z nami współpracuje i współpracować będzie. Wymieniamy tylko niektóre: Kol. H. Zwolakiewicz, znany na terenie Lublina ludoznawca, autor pracy „Jak poznawać swoje środowisko”, „Przewodnik nauczyciela - ludoznawcy”, na łamach naszego pisma rozpoczął kroki pisarskie. To samo dotyczy i kol. M. Rybickiego, autora drugiej części wymienionej powyżej pracy, wybijającego się przyrodnika, który obecnie studjuje na uniwersytecie warszawskim i który napisał już kilka prac przyrodniczych z zakresu entymologii. Pisał u nas także Kol. J. Czechowicz, poeta, redaktor „Piomyczka”, J. Kot (W. Ziółkowski), znany malarz, dr St. Rudniański i inni...

☞ Dawaliśmy i użyczaliśmy naszym związkowcom łamów naszych. Chętnie zawsze do współpracy zapraszaliśmy i zapraszamy. Każdy odzew naszego pisma w terenie witaliśmy z żywą radością. Powiedzieć zaś musimy, że dosyć często spotykaliśmy się ze zrozumieniem. Dosyć często przyjmowano nasze artykuły z prawdziwą sympatją. Dytyczy to szczególnie działu: „Światła i cienie”. Bilans zrobiony z tego działu pracy redakcyjnej wskazuje 109 pozycji w ciągu lat sześciu. W roku ubiegłym zanotować należy pozycji 17.

☞ Jednak nie „Światła i cienie” przysparzały nam najwięcej pracy. Najwięcej mozołu pochłaniały artykuły wstępne, które — w pierwszych latach naszego wydawnictwa krótkie i niewyczerpujące — ostatnio coraz bardziej zagarniają w orbitę swej treści najaktualniejsze zagadnienia, dotyczące naszego Związku i spraw ogólnoszkolnych oraz zagadnień, związanych ściślej z naszym terenem. W roku ubiegłym takich artykułów programowych mieliśmy w „Ognisku Naucz.” 18. Artykuły te,

podobnie zresztą jak i inne, staramy się podawać w formie żywej i zajmującej. Bywają one rozbijane na szereg drobnych całości, tworząc tym sposobem jakgdyby reportaż, który dynamiką swą i akcją potrafi ująć czytelnika.

W roku ubiegłym artykułów metodyczno - pedagogicznych umieściliśmy 7. Uważamy, że mamy pedagogiczną prasę związkową dobrze rozwijającą się i wszechstronną. Wobec tego z tego działu pracy będziemy umieszczali nadal tylko niektóre artykuły ogólne. Zwrócimy zaś uwagę większą na artykuły, wiążące się z pracą pedagogiczną naszego terenu.

W dziale regionalnym umieściliśmy w roku ubiegłym artykułów 5, w samokształceniowym również 5. Sprawy organizacyjne omawiane przez nas były dosyć szeroko. Każdy numer przynosił i przynosić będzie nadal ten dział, obejmujący sprawozdania z zebrań Ognisk, Oddziałów Pow. i t. d. W dziale „Z wydawnictw” staraliśmy się omawiać i będziemy nadal omawiali książki, poruszające zagadnienia i tematy aktualne i ciekawe. Będą to książki naukowe i literackie o wartościach wybitnych lub też książki regionalne.

Zamykając sześcioletni okres akcji prasowej „Ogniska Nauczycielskiego”, powiedzieć musimy, że w miarę sił staraliśmy się iść i pójdziemy nadal po linii zamierzeń—skreślonych w numerze pierwszym pierwszego rocznika w artykule wstępnym: „Chcielibyśmy, aby się ono („Ognisko Naucz.”) stało przedmiotem zainteresowania całego ogółu nauczycielstwa związkowego, aby było terenem wspólnej naszej pracy i wspólnych wysiłków, aby ogniskowało w sobie twórczą myśl organizacyjną, aby było czynnikiem łączącym, budującym, tworzącym”.

III.

Pomoc i obrona prawna

(Wydział pomocy i obrony prawnej)

Akcja pomocy w sprawach prawno-służbowych, prowadzona od szeregu lat, w okresie sprawozdawczym uległa dalszej rozbudowie. Nieznajomość przepisów prawa, brak zmysłu prawniczego z jednej strony, zawilość naszego prawodawstwa, spowodowana dużą ilością nowel i przepisów wykonawczych z drugiej strony — oto przyczyny, które sprawiały i sprawiają, że nauczycielstwo w swej masie przy każdym zetknięciu się z prawem staje bezradne i potrzebuje pomocy.

Pomoc tę staraliśmy się nieść w dwu kierunkach:

- 1) podnoszenie „uświadczenia” w sprawach prawno-służbowych,
- 2) pomoc w rozwiązywaniu czy przewyżnianiu napotkanych trudności lub konfliktów prawnych.

W zakresie uświadamiania w sprawach prawno-służbowych kontynuowaliśmy akcję, zapoczątkowaną w ubiegłym okresie, i w tym celu zorganizowaliśmy w czasie od 26 do 31 czerwca 1934 r. w Nałęczowie tygodniową konferencję prawniczą, w której wzięli udział przedstawiciele poszczególnych Oddziałów Powiatowych w ogólnej liczbie 14.

Program tej konferencji obejmował:

1. Wprowadzenie w pojęcia prawa administracyjnego (mgr M. Tudrej)	2 godz.
2. Postępowanie administr. (mgr W. Majchert)	3 "
3. Pragmatyka nauczycielska (mgr M. Tudrej)	7 "
4. Komisje dyscyplinarne i postępowanie dyscyplinarne (mgr W. Majchert)	10 "
5. Rozporząd. o uposażeniu (mgr M. Tudrej)	3 "
6. Prawo emerytalne (mgr M. Tudrej)	3 "
	30 godz.

Ogólny koszt konferencji wyniósł zł 441.06.

Analogiczne konferencje, chociaż krótsze, zorganizowano również w Oddziałach Powiatowych: Garwolinie i Zamościu.

Obserwacje, poczynione zarówno na konferencji prawniczej, zorganizowanej w roku 1933 jak i zorganizowanej w roku bieżącym, nasunęły szereg zastrzeżeń, co do skuteczności tego rodzaju pracy ze względu na jej ekstensywny charakter. Uczestnicy bardzo chętnie brali udział w konferencji, dyskusje były nieraz ożywione, zainteresowanie znaczne, konferencje te jednak w małym stopniu przyczyniały się do pogłębiania znajomości przepisów prawa i ogólnej kultury prawniczej nawet w stopniu tak skromnym, jaki był im zakreślony. Krótkość czasu, różnorodność zagadnień, a w dużej mierze i pora (wakacje, po całorocznej pracy) nie mniej, jak i metoda pracy, pozwalały zaledwie zetknąć się z zagadnieniami, nie pozwalały ich należycie przestudjować i przemyśleć.

Nie chcąc rezygnować z podstawowego naszego celu podniesienia niedostatecznej dotąd znajomości prawa wśród nauczycielstwa w myśl uchwały pełnego Zarządu Okręgu Z. N. P., powziętej jednomyślnie na posiedzeniu, odbytem łącznie z prezesami Oddziałów Pow. dnia 2.IX w Lublinie, przystąpiliśmy do zorganizowania pracy nad poznawaniem przepisów prawa nauczycielskiego na szerszą skalę i w oparciu o skuteczniejsze metody. Okólnikiem z dnia 28.IX zwróciliśmy się z apelem do Oddziałów Pow. o pomoc w zorganizowaniu tej akcji; z podobnym apelem zwróciliśmy się do ogółu Koleżanek i Kolegów za pośrednictwem „Ogniska Nauczycielskiego” *) Rzuciliśmy myśl utworzenia około 200 zespołów koleżeńskich, studujących prawo nauczycielskie. Za najlepsze prace wyznaczoną została nagroda dla zespołów.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” nr 8/54 str. 254—257.

✎ Biuro porad prawnych Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie, przy współudziale p. p. adw. Mazurkiewicza, Tudreja i Wyszkowskiego opracowało trzy zeszyty samokształceniowe p. t.: „Nasze Prawa”, obejmujące całokształt wiadomości niezbędnych każdemu nauczycielowi z zakresu prawa nauczycielskiego. Każdy zeszyt stanowi dla siebie całość i odpowiada jednemu z trzech działów prawa nauczycielskiego: przepisy pragmatyki, postępowanie administracyjne i dyscyplinarne, przepisy uposażeniowe i emerytalne.

✎ Na apel nasz zgłosiły się 32 zespoły, którym zeszyt pierwszy został rozesłany. Opracowania tego zeszytu nadesłało 10 zespołów. Apel nasz ponawialiśmy, jednak bezskutecznie.*) Wobec słabego zainteresowania tą akcją druk dalszych zeszytów narazie wstrzymaliśmy.

✎ Nie uważamy jednak tej akcji za skończoną. Stoimy na stanowisku, że przysłowiowa obojętność nauczycielstwa względem przepisów prawa musi być przewyżczona. Prawo musimy znać nie tylko wtedy, gdy powstanie konflikt z powodu jego nieznajomości. Stanowisko nasze XI Zgromadzenie Okręgowe Z.N.P. w Lublinie niewątpliwie zechce poprzeć swą powagą.

✎ Poza akcją profilaktyczną biuro porad prawnych załatwiało sprawy ustnie lub pisemnie.

✎ W okresie sprawozdawczym pomoc i obrona prawna w liczbach przedstawia się następująco:

- 1) udzielono porad prawnych indywidualnych:
 - a) pisemnie 96, w tem w pierwszym kwartale roku 1935 — 20;
 - b) ustnie 478 w tem w pierwszym kwartale roku 1935 — 82;
- 2) zorganizowano obronę w sprawach dyscyplinarnych:
 - a) przed Okręgową Komisją Dyscyplinarną 17 członków w 17 spr. w tem 4 sprawy w pierwszym kwartale roku 1935,
 - b) przed Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną w Warszawie w 2 sprawach;
- 3) zorganizowano obronę, ewent. popierano skargi w sądach w 12 sprawach. w tem w 6 sprawach w pierwszym kwartale w 1935 r.

✎ Porad prawnych udzielał do dnia 15 kwietnia 1934 r. kol. mgr H. Wójtowicz, a po tym terminie p. mgr Mikołaj Tudrej.

✎ Przed komisjami dyscyplinarnymi występowali kol.: H. Wójtowicz, W. Majchert, L. Grabowski, J. Kosior, K. Chomiczuk.

✎ W sprawach sądowych popierał skargi względnie prowadził obronę p. adw. Józef Mazurkiewicz.

*) Por. Okólnik Zarządu Okr. z dnia 18 października 1934 roku i „Ogłosisko Nauczycielskie” nr 9(59).

☒ Niezależnie od powyższego pokryto koszta obrony prowadzonej przez umówionych adwokatów w 3 sprawach na sumę zł 175.—.

☒ Ogółem na obronę prawną wydatkowano w okresie 1934 r. zł. 1331.11 (szczegóły patrz w sprawozdaniu z wykonania budżetu).

☒ Odrębną pozycję stanowi akcja w sprawie prawnie nieuzasadnionego pozbawienia nauczycielek-mężatek prawa do otrzymywania dodatku mieszkaniowego. Ze względu na wielką ilość zainteresowanych wydaliśmy w tej sprawie 2 okólniki i instrukcję, informujące szczegółowo o właściwym w tym wypadku sposobie postępowania.

☒ Do końca marca b. r. za pośrednictwem naszego biura skierowaliśmy do N. T. A. przez Zarząd Główny Z. N. P. w Warszawie 58 skarg oraz 9 skarg bezpośrednio.*).

☒ W dniu 26 września 1934 roku przedstawiciele Zarządu Okręgu Z.N.P. w Lublinie zgłosili się do Pana Kuratora Okręgu Szkolnego i przedstawili Mu uchwały II/XIII Zjazdu Delegatów w Warszawie w sprawie zmiany statutu oraz postulaty nauczycielstwa związkowego w sprawie współpracy z władzami szkolnymi na terenie Okręgu Lubelskiego. Przedstawiliśmy wówczas Panu Kuratorowi m. in. i nasze postulaty w sprawie t. zw. interwencji.**).

☒ Pan Kurator ustosunkował się do przedstawionego przez nas stanowiska pozytywnie i w ten sposób uzyskaliśmy możliwość bezpośredniego przedstawiania władzom szkolnym w pierwszym rzędzie Kuratorjum Okręgu Szkolnego materiałów, dotyczących tych wypadków, gdy nauczyciel czuje się pokrzywdzony, a władze szkolne nie mają bezpośredniej możliwości wszechstronnego zbadania sprawy.

☒ Z tej nowej w naszych warunkach formy pomocy organizacyjnej korzystaliśmy oględnie, ograniczając stosowanie jej do wypadków szczególnie dla danego Kolegi ważnych. Ogółem w okresie sprawozdawczym za okres 6 miesięcy przedstawiliśmy w Kuratorjum 41 spraw. Dla uregulowania sposobu załatwiania tego rodzaju spraw wydaliśmy instrukcję, opublikowaną w nr 8(58) „Ogniska Nauczycielskiego” str. 257.

*) Skargi członkiń, które należały do Organizacji najmniej dwa lata kierowane były do Zarządu Głównego, celem wniesienia ich na koszt Z. N. P. Skargi pozostałych członkiń były kierowane przez naszego adwoka bezpośrednio do N. T. A. na ich koszt, w myśl przepisów regulaminu pomocy i obrony prawnej dla członków Z. N. P.

**) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie” nr 8(58), str. 231, art. p. t.: „Wchodzimy na drogę współpracy”.

IV.

Okręgowa Komisja Społeczno-Oświatowa

(Wydział Pracy Społecznej)

✎ W działalności Komisji w okresie sprawozdawczym rozróżnić należy dwa okresy: okres pierwszy, trwający do końca feryj letnich ub. roku, okres drugi — od feryj letnich do końca kadencji.

✎ W pierwszym okresie działalność Komisji ograniczała się do akcji, mającej na celu propagowanie pewnych idei wśród członków Związku oraz instruowania ich w zakresie poszczególnych dziedzin pracy społecznej. W okresie drugim działalność Komisji schodzi stopniowo na tory określone nowym statutem dla Wydziałów Pracy Społecznej, organizujących udział nauczycielstwa w pracy społecznej.

✎ W okresie pierwszym dnia 6.V b. r. o godz. 10-j odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Społeczno-Oświatowej Z. N. P. w Lublinie. Udział w konferencji, która była podzielona na dwie części: samorządową i społeczno-gospodarczą, wzięli udział kol. z całego Okręgu.

✎ Pracę grupy samorządowej normował następujący porządek dzienny:

1. Zagajenie.
2. Zagadnienia kulturalno-oświatowe i szkolne w budżecie i działalności samorządu terytorjalnego.
3. Rola i taktyka nauczyciela-samorządowca w radzie gromadzkiej i radzie gminnej.
4. Dyskusja nad zagadnieniami poruszonymi w obu referatach.
5. Sformułowanie i przyjęcie tez nauczyciela-samorządowca.
6. Zamknięcie obrad.

✎ W obradach tej grupy wzięli udział koledzy pracujący w samorządzie.

✎ Przedmiotem pracy grupy społeczno-gospodarczej były następujące zagadnienia.

1. Zagajenie: Nasze zadanie i nasze bolączki w pracy bolączki w pracy oświatowej.
2. Spółdzielnie uczniowskie i szkolne kasy oszczędności, jako formy wychowania gospodarczego młodzieży szkolnej.
3. Wytyczne pracy dla sekcji społecz.-oświatow. na rok 1934/35.
4. Dyskusja nad stanem pracy społeczno-oświatowej na terenie Okręgu.
5. Przyjęcie wniosków i zamknięcie obrad.

✎ Obrady w obu grupach były bardzo żywe, wniosły do dyskusji wiele ciekawego materiału.

☛ W dniach od 24—30 VI b. r. odbyły się w Nałęczowie konferencje, społ.-gosp., samorządowa, zaś dnia 24—26 VI b. r. — kobieca.

☛ Za każdego uczestnika zgłoszonego na pierwsze trzy konferencje Oddział Pow. wpłacał tytułem kosztów utrzymania po zł 12, za uczestniczkę konferencji kobiecej zł 7.

☛ Dnia 24.VI. godz. 10.30 otwarcie konferencji, odczyt inauguracyjny. Wieczorem zebranie zapoznawcze.

Program konferencji społeczno-gospodarczej.

Poniedziałek — 25 czerwca.

- 1) Znamiona polityki gospodarczej państw współczesnych . — 1 godz.
- 2) Kapitalizacja wewnętrzna w Polsce—jej możliwość i znaczenie gospodarcze . — 1 godz.
- 3) Czynniki postępu gospodarczego i kulturalnego wsi polskiej . — 1 godz.

Wtorek — 26 czerwca.

- 1) Kierunek i metody organizacji zawodowo-rolniczych . -- 3 godz.
- Środa — 27 czerwca.

- 1) Zadanie spółdzielczości w dobie obecnej — 1 godz.
- 2) Spółdzielczość na terenie województwa lubelskiego . . — 1 godz.
- 3) Spółdzielczość nauczycielska — 1 godz.

Czwartek — 28 czerwca.

- 1) Spółdzielczość uczniowska — 3 godz.

Piątek — 29 czerwca.

- 1) Szkolne kasy oszczędności — 2 godz.
- 2) Młodzież wiejska a spółdzielczość. — 1 godz.

Sobota — 30 czerwca.

- 1) Metody pracy w spółdzielniach wiejskich — 1 godz.
- 2) Organizacja zbytu spółdzielczego — 1 godz.
- 3) Program pracy dla Sekcji Społeczno-Gospod. — 1 godz.

Każdy z uczestników powinien był dokładnie zorientować się o stanie i potrzebach organizacji spółdzielczych na najbliższym terenie.

Program konferencji samorządowej.

Część teoretyczna:

- 1) Idea samorządu terytorjalnego — 1 godz.
- 2) Ustrój samorządu terytorjalnego — 4 godz.
- 3) Obowiązki samorządu terytorjalnego — 3 godz.
- 4) Gospodarka finansowa samorządu terytorjalnego . . — 4 godz.

Część praktyczna:

- 5) Samorząd a szkolnictwo (budownictwo, współdz. w wychowaniu dzieci w wieku szkol., oświata pozaszkolna) . — 4 godz.
- 6) Sprawy społeczne w samorządzie terytorjalnym (domy ludowe, zdrowotność, opieka społeczna, straż pożarna i t. p.) — 2 godz.
- 7) Samorząd wiejski a rolnictwo (między innymi związki gospodarstw wiejskich) — 2 godz.
- 8) Rola nauczyciela w samorządzie gromadzkim (nauczyciel, jako łącznik pomiędzy gromadą, a sołtysem) . — 1 godz.
- 9) Rola nauczyciela w samorządzie gminnym — 1 godz.
- 10) Rola nauczyciela w samorządzie powiatowym i miejskim — 1 godz.
- 11) Taktyka prowadzenia obrad na wsi — 1 godz.

Razem 24 godz.

S e m i n a r j u m:

- 1) Zebranie gromadzkie (prowadzenie obrad na wsi) . . . — 2 godz.
- 2) Posiedzenie budżetowe i sprawozdanie Rady gminnej . . . — 2 godz.

Razem 4 godz.

U w a g a: Każdy z uczestników winien był przywieźć budżet swojej gminy na 1934/35 r. oraz ostatnie sprawozdanie z wykonania budżetu opublikowane przez gminę.

Program konferencji kobiecej.

- 1) Historia ruchu kobiecego w Polsce — 3 godz.
- 2) Odmalowanie środowiska wiejskiego, jego potrzeb i dążeń z uwzględnieniem roli kobiety — 2 godz.
- 3) Organizacje kobiece w Polsce (ogólnie) — 2 godz. ze szczególnem uwzględnieniem Z. P. O. K. oraz Kół Gospodyń Wiejskich — 6 godz.
- 4) Rola nauczycielki w pracach społ.-oświat., gospod. i wychow. wśród kobiet w oparciu o a) organizacje kobiece, b) organizacje młodzieży wiejskiej, c) o szkołę powszechną — 3 godz.

Razem 14 godz

☒ W okresie drugim Komisja zwróciła specjalną uwagę na zagadnienie współpracy z władzami szkolnymi w zakresie pracy społecznej oraz na zasady kontaktu z organizacjami społecznymi, w których pracuje nauczycielstwo związkowe.

☒ Przedstawiciele Związku wzięli udział w konferencji zwołanej przez Kuratorium z udziałem Inspektorów Szkolnych, Starostów i Instruktorów Oświatowych. Na konferencji tej zostały omówione wytyczne pracy społecznej i rola, jaką odegrać w niej mają poszczególne czynniki reprezentowane na konferencji.

☒ Tym samym zagadnieniem poświęconą była jedna z audyencji u Pana Kuratora, na której przez przedstawicieli Związku wysunięto następujące postulaty:

1. P. Inspektorzy szkolni dopilnują, by w Pow. Kom. Ośw. z reguły zasiadali przedstawiciele Pow. Sekcyj Społ.-Ośw. W tym celu należy zamieścić odpowiednie postanowienie w regulaminie (statucie) tych Komisyj.

2. Do komisyj instruktorów oświatowych, w skład których wejść mają instruktorzy oświatowi poszczególnych towarzystw oświatowych, powołać należy z reguły przedstawiciela Z. N. P. (Pow. Sekcji Społ.-Ośw.).

3. P. Inspektorzy szkolni powoływać będą na stanowiska gminnych referentów oświatowych nauczycieli przedstawionych przez gminne komórki organizacyjne Z. N. P. (Ogniska).

4. Przy angażowaniu nauczycieli do pracy w poszczególnych stowarzyszeniach i instytucjach społeczno-oświatowych i gospodarczych, czynić to należy za pośrednictwem organizacji nauczycielskiej Z. N. P.

5. Unikać należy wyzyskiwania stosunku zależności służbowej przy angażowaniu nauczycieli do prac i poczynañ społecznych. W wypadku powstania konieczności wszczęcia akcji, mającej ogólniejsze społeczne lub państwowe znaczenie należy zwracać się do odpowiedniej komórki organizacyjnej Z. N. P. z propozycją współpracy lub podjęcia akcji na własną rękę.

6. Zarząd Okręgu (Komisja Społeczno-Oświatowa i Pedagogiczna) wyrażają gotowość przyjęcia z pomocą władzom szkolnym w zakresie układania i realizacji programu prac, mających na celu przygotowanie do pracy oświatowo-społecznej referentów oświatowych gminnych. Do współpracy staną również powiatowe komórki organizacyjne.

7. W ramach budżetu Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie znaleźć się mogą fundusze na częściowe sfinansowanie akcji kształcenia referentów gminnych, zaproponowanych przez gminne komórki organizacyjne Z. N. P. Analogiczne fundusze mogą być wstawione do budżetów Oddziałów Pow. na podstawie osobnego porozumienia z Zarządem Okręgu i Walnymi Zgromadzeniami Oddz. Pow.

⊗ Wymienione w p. 6 i 7 akcja może być rozpoczęta niezwłocznie i do jej prowadzenia zostanie wyznaczony kilkuosobowy zespół ludzi współpracujących z Zarządem Okręgu.

⊗ Dla uzgodnienia stanowiska poszczególnych Oddziałów Pow. w powyższych sprawach odbyła się w dniu 28 X 1934 r. konferencja referentów pracy społecznej, reprezentujących wszystkie Oddziały Pow. z wyjątkiem referentów z Białej i Węgrowa, którzy przybyć nie mogli.

⊗ Na porządku dziennym były między innymi następujące sprawy: stosunek Kuratorjum do zagadnień społeczno-oświatowych, zagadnienie współpracy Z. N. P. z Kuratorjum w zakresie prac społ.-ośw., sprawa fundacji p. n. „Ognisko Nauczycielskie”.

⊗ Sprawę stosunku Kuratorjum do zagadnień społ.-ośw. omówił kol. T. Czyż, sprawę formy współpracy Z. N. P. z władzami szkolnymi w zakresie tychże spraw przedstawił zebranym kol. prezes Pawłowski. W dyskusji ustalono następujące wytyczne: a) finansować można tylko pracę społ.-ośw., prowadzoną przez Związek, z funduszu Związku mogą być również subsydjowane pewne kursy, w których będą brali udział związkowcy, ale tylko w formie pomocy członkom Związku: zapewnienie wyżywienia, noclegów i t. p. b) w sprawie dysponowania członkami Związku w pracy społ.-ośw. postanowiono, by na prośbę danej organizacji Zarząd Ogniska skierował kolegę do danej pracy zgodnie z jego zainteresowaniem i za jego zgodą: c) aby uniknąć przymusu w pracy społ.-ośw. Z. N. P. weźmie tę dziedzinę pracy w swoje ręce.

⊗ W innych dziedzinach współpraca Z. N. P. z władzami szkolnymi trzymać się winna następujących wytycznych: a) w obwo-

dach szkolnych musi być współdziałanie Oddz. Pow. i jednolitość przy reprezentowaniu Związku wobec inspektora; Zarządy Oddz. zadeklarują chęć współpracy inspektorom szkolnym, b) przy interwencjach zwrócić należy uwagę na prześladowanie nauczyciela przez czynniki pozaszkolne, c) współpracą objąć i sprawy pedagogiczne.

❧ Sekcja regionalistyczno-krajoznawcza wydała drukiem kosztem zł 2220 dwie pierwsze części opracowania p. t. „Jak poznawać swoje środowisko?” Ukazały się mianowicie prace H. Zwolakiewicza: „Przewodnik nauczyciela ludoznawcy”, str. VIII. + 126 i M. Rybickiego: „Środowisko, jako punkt wyjścia w nauczaniu geografii i przyrody w szkole powszechnej”, str. VIII + 68.

❧ Oba wydawnictwa spotkały się z życzliwym przyjęciem wśród nauczycielstwa i szerszej publiczności, dzięki czemu w znacznej części zostały rozsprzedane. Oddanie części nakładu w komis Oddziałom Pow. pozwoli w niedługim czasie wycofać włożone w wydawnictwo pieniądze.

❧ Część III wydawnictwa, opracowana przez F. Kotlińskiego p. t.: „Życie gospodarcze w naszym środowisku“ czeka w rękopisie na wydanie.

❧ Akcja, mająca na celu silniejsze związanie naszej organizacji z Muzeum Lubelskiem nie przyniosła dotąd poważniejszych wyników. Zaledwie parę oddziałów Pow. i kilka Ogóstk zapisalo się na członków. Inne nie wykazały żywszego zainteresowania dla spraw regionalnego muzeum. Okręg Związku jest wieczystym członkiem Tow. p. n. Muzeum Lubelskie, a delegat Zarządu Okręgu pełni funkcje I Vice-Prezesa Towarzystwa.

❧ Żywo natomiast interesowaliśmy się pracą Lubelskiego Związku Pracy Kulturalnej, którego nasz Okręg jest członkiem. Delegat Zarządu Okręgu, jako członek Rady Związku pełnił funkcję członka Komisji Rewizyjnej i brał udział we wszystkich posiedzeniach Rady. Jako członek L. Z. P. K. Okręg bierze udział w akcji cegiełkowej, mającej na celu zebranie funduszy na budowę *Domu Kultury* w Lublinie, w którym ma się znaleźć miejsce na założenie wieczystej siedziby dla naszej organizacji. Obszerne sprawozdanie L. Z. P. K. drukujemy obok. Zawiera ono wiele cennego i interesującego materiału, ilustrującego działalność tego towarzystwa na polu kulturalnym w naszym województwie.

❧ Nawiązany również został kontakt ze stowarzyszeniami, z którymi Zarząd Główny zawarł umowę w sprawie współpracy i zryczałtowanego opłacenia składek. Kontakt ten utrzymują delegaci, wyznaczeni przez te towarzystwa i przez Zarząd Okręgu (Komisję Społ.-Oświatową).

V.

Okręgowa Komisja Pedagogiczna

(Wydział pedagogiczny).

Korespondencyjny W. K. N.

☒ Praca na W.K.N. koresp. w ciągu 1934 roku oraz pierwszych miesięcy 1935 roku miała charakter teoretyczny i praktyczny.

☒ Pracą teoretyczną było opracowanie poszczególnych zeszytów programu przedmiotów pedagogicznych W. K. N., rozesłanego do wszystkich ośrodków kursowych w całej Polsce przez Wydział Pedagogiczny Z.N.P. w Warszawie. Wszystkie zeszyty programu zostały opracowane przez członków okręgu lubelskiego. Należeli do nich kol.: J. Gajdzińska, J. Jaźwierski, S. Jedlewski, J. Kruszewski, S. Malik i L. Pawłowski.

☒ Zostały opracowane następujące tematy:

zeszyt II*): O skuteczności oddziaływania wychowawczego;

zeszyt III: Geneza i ewolucja szkoły;

zeszyt IV: Klasa szkolna jako teren oddziaływania wychowawczego;

zeszyt V: Pojęcie osoby;

zeszyt VI: Konstrukcja osobowości i światopogląd;

zeszyt VII: Wychowanie osobowości;

zeszyt VIII. Organizacja pracy wychowawczej na terenie szkoły powszechnej;

zeszyt IX: Dyspozycje psychiczne;

zeszyt X: Organizacja pracy dydaktycznej na terenie szkoły powszechnej.

☒ Podczas realizowania programu wyłoniła się konieczność poczynienia pewnych przeróbek. Inicjatywę w tym kierunku dał Wydział Pedagogiczny, powołał komisję, opracowującą nową redakcję programu przedmiotów pedagogicznych. W skład jej weszli dwaj przedstawiciele z Lublina oraz dwaj z Warszawy. Na kilku konferencjach dokonano przeróbki programu, co zostało ukończone w lutym 1935 roku.

☒ Do pracy praktycznej należało poprawianie wypracowań, nadsyłanych przez słuchaczy, oraz organizowanie kursu wakacyjnego, mającego za zadanie ugruntowanie i rozszerzenie wiadomości, zdobytych przez słuchaczy drogą korespondencyjną. Do kursu tego jednak ostatecznie nie doszło, gdyż słuchacze, będąc nadmiernie przeciążeni pracą szkolną i pozaszkolną, nie mogli podjąć nowego obowiązku, podjętym dobrowolnie dla pracy samokształceniowej, i powoli rezygnowali. Ponieważ w czerwcu zostało tylko 11 słuchaczy, nie można było zorganizować dla nich specjalnego kursu, wobec czego zostali oni przez Wydział Ped. przydzieleni do kursu poznańskiego.

*) Zeszyt I p. t.: „Wstępna analiza procesu wychowania”, został opracowany w grudniu 1933 — patrz sprawozdanie za 1933 rok.

☒ Jesienią 1934 r. Komisja Ped. przystąpiła do ponownego organizowania kursu, zapisało się 123 osoby. W czasie ferij Bożego Narodzenia odbył się tygodniowy kurs, mający na celu wprowadzenie w całokształt pracy nad realizowaniem programu W.K.N. Przybyło na niego 96 osób.

☒ Zajęcia odbywały się w godzinach przedpołudniowych. Materiał był przerabiany przeważnie w formie samodzielnych zajęć słuchaczy, wykonywanych pod kierunkiem prelegentów.

☒ Ponieważ w ciągu miesiąca stycznia 1935 r. (już po kursie świątecznym) wpłynęło do kierownictwa W.K.N. koresp. dużo zgłoszeń, została zorganizowana w lutym dwudniowa konferencja, mająca na celu udzielenie informacji, niezbędnych do realizowania programu. W konferencji wzięły udział 23 osoby.

☒ Chcąc ułatwić kolegom — słuchaczom pracę na W. K. N., kierownictwo wypożyczyło każdemu z nich po dwie książki; prócz tego ułatwiło im nabycie kilku książek, potrzebnych do pracy, po cenach zniżonych.

☒ Licząc się z tem, że niekażdy słuchacz może kupić sobie potrzebne podręczniki, Kom. Ped. wysłało do Ognisk i Oddziałów Pow. pismo, wzywające Zarządy Ognisk i Oddziałów do udzielenia pomocy studjującym Kolegom w formie kupowania do bibliotek książek, potrzebnych do realizowania programów W.K.N.

☒ Obecnie praca na W.K.N. polega na poprawianiu prac, nadsyłanych przez słuchaczy, oraz na organizowaniu kursu wakacyjnego, mającego się odbyć w dniach od 20 czerwca do 18 lipca.

☒ W. K. N. walczy z wieloma trudnościami. Będąc zupełnie samowystarczalnie, nie mogąc liczyć na żadną pomoc, musi rozwiązać pomyślnie trudności finansowe. A ma ich w pierwszym roku swego samodzielnego istnienia wiele: musi pokrywać wydatki, poniesione na zakup wypożyczonych książek i programów, musi opłacać kierownictwo i prelegentów; musi gromadzić fundusze na kurs wakacyjny. Trudności te powiększa jeszcze to, że słuchacze nieregularnie wpłacają miesięczne opłaty.

☒ Drugą poważną trudnością jest niepunktualne nadsyłanie prac słuchaczy, przeciążonych pracą w szkole i poza szkołą. Prace te, oddawane prelegentom w różnych terminach, nie mogą być przez nich poprawiane szybko.

☒ Mimo tych trudności, W.K.N. koresp. ma widoki rozwoju i jest potrzebny członkom Związku, o czym świadczy nie tylko ilość słuchaczy, którzy wstąpili, ale i ilość tych, którzy wytrwali.

*) Patrz: „Ognisko Nauczycielskie“ nr 1(61) art. p. t. „Ku wyższym wartościom“.

Dotąd nadeszło oficjalnych dziesięć rezygnacyj. Jak będzie dalej—niewiadomo.

Poradnia Wychowawcza

☒ Potrzeba zorganizowania Poradni Wychowawczej została omówiona przez Prezesa Z. N. P. w Lublinie na zebraniu w dniu 22.X 34 r. Nauczyciel zarówno szkoły powszechnej, jak średniej napotyka na duże niekiedy trudności w realizowaniu swych zadań wychowawczych, szczególnie, gdy chodzi o dzieci trudne do prowadzenia. Należałoby więc stworzyć własny ośrodek nauczycielski, w którym nauczyciel mógłby znaleźć pomoc w podchodzeniu do różnych zagadnień wychowawczych na terenie szkoły, tembardziej, że nowy statut szkolny kładzie duży nacisk na pracę wychowawczą nauczyciela. Kierownik lubelskiej Pracowni Psychotechnicznej, zaproszony do współpracy w organizowaniu Poradni, przedstawił w sposób ogólny zakres działalności przyszłej Poradni.

☒ Poradnia służyłaby nauczycielowi współpracą, przeprowadzając badania psychologiczne z poszczególnymi jednostkami z pośród młodzieży szkolnej, zgłoszonymi przez nauczyciela, współpracowałaby w poznawaniu środowiska domowego ucznia, udzielałaby porady w sprawie środków oddziaływania na wychowanków w poszczególnych konkretnych wypadkach, dostarczałaby literatury i wskazówek we wszelkiego rodzaju aktualnych kwestjach z zakresu wychowania. Zakres działalności Poradni został nieco szerzej ujęty w artykule „Ogniska Nauczycielskiego” z listopada 1934 r.

☒ Na jednym z następnych zebrań, z dnia 12.XI 1934 r., w którym brał udział Inspektor Szkolny m. Lublina, kierownicy szkół oraz przyszli pracownicy Poradni, został omówiony plan działalności Poradni na czas najbliższy. Obok sprawy dostarczenia Poradni metod do badania młodzieży, opracowania odpowiednich kwestjonariuszy, zbierania literatury, omówiono środki propagowania Poradni wśród nauczycieli i rodziców uczącej się młodzieży.

☒ Jeśli chodzi o szkoły powszechne zredagowano specjalny komunikat, który został odczytany na zebraniach nauczycielskich, zwołanych w listopadzie 1934 r. Również na konferencji kierowników szkół powszechnych z grudnia 1934 r. poruszono sprawę Poradni, jej udziału w przeprowadzeniu badań testami inteligencji i wiadomości, celem utworzenia w niektórych szkołach klas jednolitych. Na konferencji tej ustalono też formę kontaktu między szkołami powszechnymi a Poradnią, tworząc dzięki przychylnemu ustosunkowaniu się p. Inspektora i pp. kierowników szkół do Poradni t. zw. łączników, po jednym łączniku z każdej szkoły.

☒ Co do propagandy Poradni wśród rodziców uczącej się młodzieży, postanowiono opracować i wygłosić kilka referatów,

na tematy interesujące rodziców, podkreślając rolę Poradni, w różnego rodzaju trudnościach wychowawczych.

☒ Poradnia została uruchomiona dnia 1-go grudnia 1934 r. sześć osób, które weszły do Poradni, objęło następujące działy pracy: a) organizacja pracy wychowawczej w szkole; b) współpraca domu ze szkołą; c) zagadnienia dydaktyczne, testy wiadomości; d) badania psychologiczne młodzieży; e) badania środowiska, wywiad domowy; f) akcja odczytowa.

☒ Poradnia przystąpiła przede wszystkim do przygotowania metod i materiałów do badań psychologicznych. Opracowano więc kwestionariusz pedagogiczny, obliczony na dzieci trudne do prowadzenia tak pod względem umysłowym jak moralnym, oraz kwestionariusz przeznaczony do wywiadu z rodzicami. Sprawdzono serię testów do badania inteligencji i wiadomości (Grzywak-Kaczyńskiej), przytem test wiadomości z matematyki, ze względu na zmiany w nowych programach szkolnych, Poradnia sama opracowuje. Przygotowano kilka seryj „pomocy” do testów Binet-Termana.

☒ W związku ze zgłoszeniami o poradę (o rozwinięcie pewnych zagadnień, o wskazówki bibliograficzne), zaczęto systematycznie zbierać literaturę do różnych zagadnień wychowawczych. Oto niektóre zagadnienia, zgłoszone do Poradni:

Rozwój fizyczny i umysłowy dziecka,
Zagadnienie drugoroczności w szkole powszechnej,
Współpraca domu ze szkołą,
Zachowanie się dzieci szkolnych poza szkołą,
Spółdzielczość w szkole.

☒ Poza tem zwracano się o rady w różnych kwestjach- jak w sprawie trudności osobistych, utrudniających kontakt z młodzieżą, w sprawie pogadanek o zawodzie, materiałów do ankiety o uspołecznieniu i t. d. Naogół jednak zgłoszeń takich otrzymuje Poradnia niewiele. Główną przyczyną tego są prawdopodobnie koszty związane z otrzymaniem porady (Poradnia pobiera 50 gr. a poza tem, jeśli chodzi o nauczycieli zamiejscowych, dochodzą do tego jeszcze koszty korespondencji), oraz to, że o niedawno zorganizowanej Poradni ogół nauczycielstwa jeszcze nie wie.

☒ Przyjmowanie na badania psychologiczne dzieci, które nastrećzają z różnych względów trudności wychowawcze, rozpoczęto niedawno. Poradnia, będąc w stanie organizacji, nie mając jeszcze przygotowanych metod i sprzętu potrzebnego do badań, nie mogła przyjmować zgłoszeń. Dopiero po niedawnem, jeszcze niecałkowitem uporaniu się z trudnościami, zaczęto przyjmować zgłoszenia. Napływają one przede wszystkim ze szkół, bardzo mało jest zgłoszeń ze strony rodziców. Należy przypuszczać, że szereg odczytów, przeznaczonych dla rodziców i propagujących Poradnię, wywrze odpowiedni skutek (pierwszy odczyt na temat błędów popełnianych w wy-

chowaniu przez rodziców, nawiązujący do działalności Poradni, będzie ogłoszony w końcu kwietnia b. r.)

☒ Obok badań, przeprowadzanych z dziećmi zgłaszanymi indywidualnie, Poradnia, po zwróceniu się do niej kierownika szkoły specjalnej i po porozumieniu się z inspektorem szkolnym, przystąpiła do badań selekcyjnych do szkoły specjalnej tych dzieci, które zostały zakwalifikowane przez nauczycieli szkół powszechnych do wspomnianej szkoły. Ilość dzieci zgłoszonych do tych badań wyniesie około 120. Badania selekcyjne trwają już drugi tydzień.

☒ Po ukończeniu wspomnianych badań selekcyjnych Poradnia przystąpi do badania grupy uczniów, zgłoszonych do badania przez gimnazjum Staszica. Badania te będą miały na celu określenie stopnia i rodzaju uzdolnień badanych jednostek.

☒ W związku z przygotowaniami do badań testami wiadomości, które mają być przeprowadzone w najbliższym miesiącu w oddziale III kilku szkół powszechnych (ogółem ma być zbadane około 300 dzieci), została zorganizowana na dzień 1-go kwietnia b. r. konferencja dla nauczycielstwa interesującego się badaniami, na której ma być omówiona metoda badania testami wiadomości.

☒ Jak widać z powyższego, działalność Poradni ma przed sobą szerokie możliwości, co jest sprawdzianem wycucia potrzeby takiej placówki przez Z. N. P.

☒ Jednak, aby Poradnia mogła realizować swą działalność nawet w skromnych rozmiarach, musi mieć zapewnione pewne warunki, niezbędne dla jej działalności. Do nich należy przede wszystkim odpowiedni lokal, niezbędne urządzenia i przynajmniej jedną siłę stale zatrudnioną. W obecnych warunkach działalność Poradni nie może być obliczona na dłuższą metę.

Biblioteka Okręgowa

☒ Stan biblioteki z dnia 31 grudnia 1934 roku był następujący: 2519 książek, 226 czytelników, 511 wypożyczeń,

☒ W ciągu miesięcy: stycznia, lutego 1935 roku przybyło 221 książek, 21 czytelników, było 104 wypożyczeń.

☒ W porównaniu z rokiem ubiegłym biblioteka wykazuje ciągły, choć powolny rozwój.

☒ Chcąc usprawnić korzystanie z biblioteki, przystąpiono do usunięcia z niej zupełnie przestarzałych książek. W ciągu 1934 roku usunięto 199 książek. Ostatecznie w 1934 roku przybyło tylko 77 książek. Luki, powstałe w ten sposób, zapełniano książkami, napływającymi do biblioteki. Księgę inwentarza dano w marcu 1935 roku do przepisania.

☒ Dla ułatwienia szerszemu ogółowi korzystania z biblioteki zapoczątkowano w 1934 roku drukowanie katalogu w „Ognisku Nauczycielskim”. Katalog został sporządzony działami. Wydrukowano dział pedagogiczny.

Sekcja prelegentów

☒ Sekcja w okresie sprawozdawczym żywszej działalności nie rozwinęła. Z referatami na konferencje rejonowe na zaproszenie kolegów z terenu wyjeżdżali:

Kol. H. Zwolakiewicz do Zamościa (dn. 28.IV.), do Krasnegostawu (dn. 29.IV.), do Siennicy Król. (29.IX.).

Kol. J. Kurzątkowski do Izbicy n/W. (dn. 24.XI.).

VI

Sprawozdanie Skarbnika

(Wydział finansowy)

☒ Tegoroczne Sprawozdanie odbiega znacznie od sprawozdań z lat ubiegłych. Obejmuje ono bowiem całokształt naszej gospodarki finansowej, podczas gdy w latach poprzednich mogliśmy dać tylko luźne zestawienia, nie obejmujące jednak wszystkich dziedzin i wszystkich operacji. Zdawaliśmy sobie jednak już wówczas sprawę z niewłaściwości tego rodzaju stanu rzeczy i w III kwartale 1933 roku przystąpiliśmy do reorganizacji, a właściwie do organizacji naszej księgowości.

☒ Już za rok 1933 mogliśmy dać sprawozdanie z wykonania budżetu nie tylko globalne, jak w latach poprzednich, lecz szczegółowe. Poraz pierwszy sporządziliśmy wówczas bilans, niestety, już po wydrukowaniu sprawozdania. W roku bieżącym zapoczątkowaną pracę prowadziliśmy dalej i, zamykając rok administracyjny, mogliśmy zamknąć go pełnym sprawozdaniem z wykonania budżetu i bilansem.

☒ Mniej pomyślnie przedstawia się sprawa, gdy chodzi o stan naszych finansów. Pomimo dalekoidącej oszczędności rok budżetowy zamknęliśmy niedoborem w wysokości zł 1553.53 pokrytym z budżetu roku bieżącego.

☒ Budżet nasz na rok 1935 już w założeniu swem jest deficytowy, wykazuje bowiem brak pokrycia na wydatki w sumie zł 4640.05, pomimo że preliminarz wydatków został ułożony bardzo oszczędnie i nie wszystkie działy pracy zostały należycie w środki finansowe zaopatrzone. Dotyczy to w pierwszym rzędzie placówki tak wybitnie samopomocowej, jak świeżo uruchomiona Poradnia Wychowawcza. Opieranie jej istnienia w stadium organizacji wyłącznie na bezinteresownej pracy specjalistów i na problematycznych dochodach z opłat od badanych nie wytrzymuje krytyki. Wydatnia pomoc finansowa jest tu konieczna.

☒ Na pomoc finansową Zarządu Głównego liczyć nie możemy ze względu na to, że już w dotacji Zarządu Głównego jest zawarte specjalne subsydjum w wysokości zł 2.500. Jedynie znaczniejszy przyrost członków oraz szybka i skuteczna wyprzedaż wydawnictw może pozwolić nam zrównoważyć budżet w wykonaniu i zapewnić dopływ środkowi na niezbędne, a nie uwzględnione należycie w budżecie potrzeby.

Sprawozdanie z wykonania budżetu

A) WYDATKI

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wydatko- wano w r. 1934		Uwagi
	zł	gr	zł	gr	
Ogólna suma wydatków	33889	24	39915	51	
I. PERSONALNE BIURA i „O. N.”	8400	—	9147	24	
1. Pobory kierownika biura	1800	—	9147	24	Wyplacono po uwzględ- nieniu potrąceń na ub. społeczne, fund. pracy i poda- tek dochodowy.
2. „ pracow. kanc.	2400	—			
3. „ admin. „Ogn. Naucz.”	1200	—			
4. „ redaktor „Ogn. Naucz.”	900	—			
5. „ bibliotekarki i prac. biura prasowego	600	—			
6. „ woźnego	1200	—			
7. Pomoc okresowa (urlopy)	300	—			
II. UBEZPIECZENIA	1039	16	801	05	
1. Ubezpieczenia społeczne	781	16	801	05	
2. Fundusz pracy	186	—			
3. Podatek dochodowy	72	—			
III. UTRZYMANIE LOKALU	3972	08	3821	76	
1. Czynsz z wodą	2724	—	2564	—	
2. Podatek od lokalu	268	08	443	34	
3. Opał	500	—	407	25	
4. Światło	300	—	287	12	
5. Szczotki, pasty, remonty	180	—	120	05	
IV. POCZTA I TELEFON	1168	—	1651	73	
1. Abonament za 2 telefony	468	—	498	—	
2. Rozmowy zamiejscowe	200	—	380	80	
3. Znaczkę pocztowe i depesze	450	—	772	93	
4. Porto	50	—			
V. MATERJAŁY PIŚMIENNE	550	—	680	43	
1. Księgi i papier	350	—	680	43	
2. Klisze, atrament, koperty	150	—			
3. Utrzymanie maszyny i powiel.	50	—			

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wydatko- wano w r. 1934		Gwagi
	zł	gr	zł	gr	
VI. WYDATKI ORGANIZACYJNE	4925	—	4857	87	
1. Walne Zgromadzenie Okręgowe	500	—	810	82	
2. 3 posiedzenia Zarządu Okręgu	1575	—	1209	97	
3. Zjazd Prez. Oddz. Pow.	400	—			
4. Lustracje	900	—	795	65	
5. Wyjazdy czł. Prez. na Zjazdy pow.	900	—	1042	10	
6. Zwrot kosztów podróży na Zgrom.					
Okr. Członkom Zarządu Okręgu	500	—	331	30	
7. Wydatki nieprzewidziane	150	—	668	03	
VII. „OGNIKO NAUCZYCIELSKIE”	8070	—	11434	21	
1. Nakład 4 tys. egz. miesięcz.	5800	—	7471	50	(wraz z opa- skami)
2. Honorarja autorskie	1000	—	1035	20	
3. Okładka	250	—	225	—	
4. Opaski	220	—			
5. Ekspedycja	700	—	845	36	
6. Różne wydatki	100	—	457	65	(róż. i koszt. akwizycji)
7. Amortyz. zaległej pren. z r. 1933			1399	50	
VIII. POMOC I OBRONA PRAWNA	2800	—	1331	11	
1. Uposażenie doradcy	1200	—			uposaż. za- mieszcz. w dziale I
2. Wyjazdy obrońców	600	—	261	70	
3. Adwokat na sprawy sądowe	300	—	427	—	
4. Okręgowa konfer. prawnicza	600	—	441	06	
5. Biblioteka (uzupełnienie)	100	—	1	35	
IX. KOMISJA PEDAGOGICZNA	1000	—	418	35	
1. Zjazd przewodn. pow. Sekc. Pedag.	380	—			
2. Wyjazdy delegata na Zjazdy Sekc.	120	—	111	40	
3. Uzupełnienie biblj. i konserwac.	320	—	124	40	
4. Wyjazdy do Warszawy	100	—	18	50	
5. Różne	80	—	164	05	
X. KOMISJA SPOŁ.-OŚWIATOWA	1375	—	1113	53	
1. Kurs naucz. samorządowców	500	—	373	70	
2. Kurs dla nauczycielek	375	—	239	68	
3. Kurs społeczno-gospodarczy	500	—	356	55	
4. Różne			143	60	

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wydatko- wano w r. 1934		Uwagi
	zł	gr	zł	gr	
XI. BIURO PRASOWE	150	—	134	70	
1. Prenumerata czasopism i inne . . .	150	—	134	70	
XII. UMEBLOWANIE	200	—	141	30	
1. Zakup i reperacje	200	—	141	30	
XIII. WYDAWNICTWA			3016	61	
1. Na książkę Rybickiego			928	60	
2. " " Zwolakiewicza			1291	81	
3. Doliczono na amortyzację			796	20	
XIV. AMORTYZACJA RUCHOMOŚCI			770	36	
1. Amortyzacja mebli 10%			457	39	
2. " " biblj. 10%			312	97	
XV. WYDATKI NIEPRZEWIDZIANE	240	—	595	26	

B) W P Ł Y W Y

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wpłynęło w r. 1934		Uwagi
	zł	gr	zł	gr	
Ogólna suma wpływów	33889	24	38361	98	
I. PERSONALNE	240	—	300	—	
1. Oddział Pow. i Ognisko za usługę	240	—	300	—	
II. ZWROTY OD PRACOWNIKÓW	529	24			
1. Z tytułu ubezpiecz. społecznych . . .	364	24			Uwzględ- niono w cz. I A. wy- datki dział I
2. Z funduszu pracy	93	—			
3. Podatek dochodowy	72	—			

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wpłynęło w r. 1934		Uwagi
	zł	gr	zł	gr	
III. ZWROTY ZA LOKAL	1330	—	1718	65	
1. Oddział Pow. Lublin za czynsz . . .	1080	—			
2. " " " za opał . . .	100	—	1678	65	
3. " " " za światło . . .	100	—			
4. Wynajem sali	50	—	40	—	
IV. ZWROTY ZA ROZMOWY ZAM.	70	—	68	40	
1. Od korzystających z telefonu . .	70	—	68	40	
VI. OPŁATY ZA ZGROM. OKRĘG.	500	—	674	10	
1. Ogniska na koszt Zgr. Okr. po 20 gr.	500	—	674	10	
VII. „OGNISKO NAUCZ.“	11882	—	13543	26	
1. Z prenum. zbiorowo i indywidual.	11382	—	10865	13	
2. Z ogłoszeń	500	—	493	33	
3. Zaległa pren. indywidualne . . .			70	50	
4. " " zbior.			2114	30	
VIII. POMOC I OBRONA PRAWNA	2055	—	2055	—	
1. Zarząd Gł. z fund. obr. prawnej .	2055	—	2055	—	
IX. KOMISJA PEDAGOGICZNA	400	—	29	—	
1. Dochód z kursów	400	—			
2. Dochód z biblioteki			29	—	
XIII. INNE WPŁYWY I ZWROTY	70	—	3	—	
1. Za korzystanie z maszyny , . .	50	—			
2. Za korzystanie z wanny	20	—	3	—	
XIV. DOTACJE I DOPL. ZARZ. GŁ.	16813	—	14519	50	
1. Na cele ogólne	14500	—	14428	—	
2. Na obronę prawną	745	—			
3. Subwencja dla „Ogn. Naucz.“ . .	1568	—			
4. Zwrot kosztów podróży			91	50	
XV. SUBSYDJA ZARZ. GŁ.			1000	—	
1. Na konferencję org. w Nałęczowie			500	—	
2. Na książkę Zwolakiewicza . . .			500	—	

R o d z a j	Prelimino- wano na r. 1934		Wpłynęło w r. 1934		Uwagi
	zł	gr	zł	gr	
XVI. IMPREZY ORGANIZ.			1066	50	
1. Konfer. organiz. w Nałęczowie . .			515	—	
2. Zespoły prawnicze			82	50	
3. Zadatki na W. K. N.			437	—	
4. „ na noclegi (W. K. N.) . .			32	—	
XVII. WYDAWNICTWA			1926	12	
1. Wpływy za książki: Zwolakiewicza, Rybickiego i Kotlińskiego			1926	12	
XVIII. RÓŻNE WPŁYWY			1458	45	

C) Z E S T A W I E N I E

Wydatki

Dział I	Personalne biura i „Ogniska Naucz.”	9147.24
„ II	Ubezpieczenia	801.05
„ III	Utrzymanie lokalu	3821.76
„ IV	Poczta i telefon	1651.73
„ V	Materiały piśmienne	680.43
„ VI	Wydatki organizacyjne	4857.87
„ VII	„Ognisko Nauczycielskie”	11434.21
„ VIII	Pomoc i obrona prawna	1331.11
„ IX	Komisja Pedagogiczna	418.35
„ X	Komisja Społeczno-Oświatowa	1113.53
„ XI	Biuro prasowe	134.70
„ XII	Umeblowanie	141.30
„ XIII	Wydawnictwa	3016.61
„ XIV	Amortyzacja ruchomości	770.36
„ XV	Wydatki nieprzewidziane	595.26
Razem wydatki		39915.51

Wpływy

Dział I	Personalne	300.—
„ III	Zwroty za lokal	1718.65
„ IV	Zwroty za rozmowy zamiejscowe	68.40
„ VI	Oplaty na Zgromadzenie Okręgowe	674.10
„ VII	„Ognisko Nauczycielskie”	13543.26
„ VIII	Pomoc i obrona prawna	2055.—
„ IX	Komisja Pedagogiczna	29.—
„ XIII	Inne wpływy i zwroty	3.—
„ XIV	Dotacje i dopłaty Zarządu Głównego	14519.50
„ XV	Subsydja Zarządu Głównego	1000.—
„ XVI	Imprezy organizacyjne	1066.50
„ XVII	Wydawnictwa	1926.12
„ XVIII	Różne wpływy	1458.45
„	Niedobór	1553.53
Razem wpływy		39915.51

Bilans surowy za r. 1934

Lp.	Wyszczególnienie kont	W-n		Ma	
		zł	gr	zł	gr
1	Kasa	30 698	—	30 049	34
2	P. K. O.	29 668	58	29 232	95
3	Wpływy budżetowe	37 811	80	37 811	80
4	Wydatki budżetowe	37 097	90	37 097	90
5	Wpływy i wydatki pozabudż.	10 234	81	10 234	81
9	Kasa Nauczycielska	1 648	70		
7	Ruchomości	7 703	57	770	36
8	„Ognisko Nauczycielskie”	24 313	77	24 313	77
9	Dłużnicy i wierzyciele	18 227	61	15 852	43
10	Wydawnictwa	1 832	10	898	20
11	Druki	419	23	132	36
12	Zarząd Główny	646	60	3 398	60
13	Sumy przechodnie	3 000	90	3 332	94
14	Fundusz Bezrobocia	1 453	—	3 152	04
15	Weksle i akcepty	900	—	1 694	76
15	Majątek	551	77	9 789	61
17	Podręczniki W. K. N.	628	10	628	10
18	Wykonanie budżetu	39 915	51	38 361	98
R a z e m		246 751	95	246 751	95

Fundusz zapomogowy

☒ Zapoczątkowany w roku 1932 uchwałą Zarządu Okręgu Z.N.P. w Lublinie z dnia 3.VI.32 r. powstał z dobrowolnych składek członków Związku, częściowo też nauczycielstwa niezwiązkowego.

☒ Rok 1934 rozpoczęliśmy saldem wynoszącym zł 969.11 W ciągu roku wpłynęło zł 2182.93 wydatkowaliśmy zł 1453,— udzielając 34 osobom zapomogi.

☒ Na posiedzeniu Zarządu Okręgu Z. N. P. odbytem dnia 29.IX-1934 r. dotychczasowy regulamin Funduszu Bezrobocia uległ zmianie. Zmianie uległa przedewszystkiem sama nazwa na „Fundusz Zapomogowy”. Do istotnych zmian zaliczyć należy rozszerzenie zasięgu Funduszu na osoby pracujące, a znajdujące się w wyjątkowej sytuacji materialnej, którym to osobom nowy regulamin pozwala udzielać zwrotnych pożyczek w wysokości zł 100.

☒ Na koniec roku Fundusz Zapomogowy wykazał saldo zł 1699.04 na dzień 31 marca zł 1400.57 oraz zł 100 na pożyczkach zwrotnych.

Budżet Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie na rok 1935.

WYDATKI

I. Personalne biura okręgu

1)	Pobory kierownika biura	1.800.—
2)	„ pracownika kancelarji	2.400.—
3)	„ bibliotekarki i pracow. biura prasow.	600.—
4)	„ woźnego	1.200.—

Razem 6.000.—

II. Ubezpieczenia

1)	Ubezpieczenia (choroba, brak pracy i emeryt.)	420.—
2)	Fundusz pracy	120.—
3)	Podatek dochodowy	60.—

Razem 600.—

III. Utrzymanie biura

1)	Czynsz z wodą	2.484.—
2)	Podatek od lokalu	288.—
3)	Opał	500.—
4)	Światło	328.—

Razem 3.600.—

IV. Poczta i telefon

1)	Abonament za 2 telefony i dopł.	432.—
2)	Rozmowy zamiejscowe	300.—
3)	Znaczki pocztowe i depesze	700.—
4)	Porto	68.—

Razem 1.500.—

V. Materiały piśmienne

1)	Materiały piśmienne	550.—
2)	Remont maszyny i powielacza	50.—

Razem 600.—

VI. Wydatki organizacyjne

1)	Zgromadzenie Okręgowe	500.—
2)	3 posiedzenia Zarządu Okręgu	1.550.—
3)	Zjazd Prez. Oddz. Pow.	400.—
4)	Lustracje 30×30	900.—
5)	Wyjazdy członków Prez. na Zjazdy Pow. 30×30	900.—
6)	Zwrot kosztów podróży na Zgromadzenie Okr. członkom Zarządu Okr.	400.—
7)	Wydatki nieprzewidziane	150.—

Razem 4.800.—

VII. „Ognisko Nauczycielskie” czasopismo

1)	Skład i druk 9 numerów (w tem jeden podwójny sprawozdawczy) á 40 stron z okładką w nakładzie 4250 egz.	3.425.—
2)	Ryczałt pocztowy á zł 90	810.—
3)	Ekspedycja á zł 14	126.—
4)	Honorarium redaktora i autorskie á zł 270	2.430.—

Razem 6.791.—

VIII. Pomoc i obrona prawna

1) Pobory radcy prawnego	1.200.—
2) Honorarium adwokata	500.—
3) Koszta przejazdów obrońców	500.—
4) Wydawnictwa prawnicze	157.—
	<u>Razem 2.357.—</u>

IX. Komisja Pedagogiczna

1) W. K. N. Korespondencyjny	3950.—
2) Poradnia wychowawcza	400.—
3) Uzupełnienie biblioteki i konserwacja	120.—
4) Organizacja pracy ref. pedagog. przy Oddz. Pow.	100.—
5) Różne	80.—
	<u>Razem 4650.—</u>

X. Komisja Społeczno-Oświatowa

1) Organizacja pracy referentów pracy społecznej przy Oddziałach Pow.	400.—
2) Różne	100.—
	<u>Razem 500.—</u>

XI. Biuro Prasowe

1) Prenumerata czasopism i inne	150.—
---	-------

XII. Umeblowanie

1) Zakup i reperacje	100.—
--------------------------------	-------

XIII. Wydatki nieprzewidziane	240.—
---	-------

XIV. Niedobór za rok 1934	1.553.53
-------------------------------------	----------

Razem wydatki 33.441.53

W P Ł Y W Y

I. Personalne

1) Oddział Pow. i Ognisko Lubelskie za usługę	240.—
---	-------

II. Zwroty od pracowników

1) Z tytułu ubezp. (emer., choroba, brak pracy)	243.48
2) Fundusz pracy	60.—
3) Podatek dochodowy	60.—
	<u>Razem 363.48</u>

III. Zwroty za lokal

1) Oddział Pow. (czynsz)	960.—
2) " " (opał)	125.—
3) " " (światło)	109.—
4) Wynajem sali	60.—
	<u>Razem 1.254.—</u>

IV. Zwroty za rozmowy zamiejscowe

- 1) Od korzystających z telef. (rozmowy zamiejsc.) . 70.—

VI. Opłaty za Zgromadzenie Okręgowe

- 1) Ogniska na koszty noclegów po 20 gr. od czł. . 500.—

VII. „Ognisko Nauczycielskie”

- 1) Dotacje Zarz. Gł. 6.791.—

VIII. Pomoc i obrona prawna

- 1) Dotacje Zarz. Gł. 2.357.—

IX. Komisja Pedagogiczna

- 1) W. K. N. Koresp. opłaty uczestników . . . 3950.—
2) Dochód z Poradni Wych. 200.—

Razem 4150.—

XIV. Dotacje i dopłaty Zarządu Głównego

- 1) Dotacja podstawowa 10.576.—
2) Dopłata dodatkowa 2.500.—
3) Niedobór 4.640.05

Razem 17.716.05

Razem wpływy 33.441.53

Zestawienie

		Wydatki:	Wpływy:
Dział I.	Personalne	6.000.—	240.—
„ II.	Ubezpieczenia	600.—	363.48
„ III.	Lokal	3.600.—	1.254.—
„ IV.	Poczta i telefon	1.500.—	70.—
„ V.	Materiały piśmienne	600.—	
„ VI.	Wydatki organizacyjne	4.800.—	500.—
„ VII.	Ognisko Nauczycielskie	6.791.—	6.791.—
„ VIII.	Pomoc i obrona prawna	2.357.—	2.357.—
„ IX.	Komisja Pedagogiczna	4650.—	4650.—
„ X.	Kom. Społ. Ośw.	500.—	
„ XI.	Biuro prasowe	150.—	
„ XII.	Umeblowanie	100.—	
„ XIII.	Nieprzewidziane	240.—	13.076.—
„ XIV.	Pokrycie niedob. z 1934 r.	1.553.53	4.640.05
	Razem .	33.441.53	33.441.53

VII.

Okręgowy Sąd Honorowy

■ Skład Okr. S. H. — podany został na początku ogólnego sprawozdania. W okresie sprawozdawczym Okr. S. H. odbył 13 posiedzeń, 2 posiedzenia odwołano z przyczyn od Sądu niezależnych — 1) choroba członków S. H., 2) niestawienie się oskarżonego na rozprawę). Prócz jednej sprawy, która jest w toku rozważań, wszystkie inne załatwiono na miejscu lub na sesji wyjazdowej.

■ Na podstawie zebranych materiałów poczuwamy się do obowiązku zwrócić uwagę na niektóre szkodliwe objawy i zjawiska w życiu zawodowym.

■ Coraz cięższe warunki pracy nauczycielskiej są przyczyną łamania się słabszych charakterów. Rwą się węzły prawdziwego, szczerego koleżeństwa, współzycia, współpracy i solidarności.

■ Zdarzają się nieporozumienia i zatargi, które czasem doprowadzają do tworzenia się obozów, wzajemnie się zwalczających, nieraz z błahych powodów. Zdarzają się również wypadki niesumiennej ustosunkowania się do zobowiązań finansowych wogóle, wobec Kolegów i władz Z. N. P. Bardziej niepożądanym zjawiskiem jest zwracanie się ze skargami, w wypadku powstania konfliktu na tle nieporozumień osobistych, bezpośrednio do władz szkolnych z pominięciem własnej organizacji.

■ Mnoży się wskutek tego ilość spraw honorowych, pochłaniających wiele czasu i energii, która mogłaby być z pożytkiem wykorzystana dla dobra naszego Związku i pracy nauczycielskiej. Wypadki braku poszanowania swojej i cudzej godności przykrem echem odbijają się w opinii społeczeństwa, podrywając tem samem autorytet nauczyciela - związkowca.

■ Złe dążności i nie licujące z godnością nauczyciela czyny musimy stanowczo zwalczać, natomiast zasady etyki ogólnej i zawodowej pogłębiać i gruntować. Tego od nas wymaga dobro sprawy, której służymy, i dobro Związku.

■ Nedomagania, o których mówimy, nie są częste, nie dotyczą oczywiście wyłącznie nauczycielstwa związkowego, tem niemniej o nich wspominamy, jako o zjawisku niepożądanym. Walcząc o godność nauczyciela z czynnikami pozanauczycielskimi, nie możemy pomijać w tej walce mniej wyrobionych nauczycieli.

VIII.

Sekcje zawodowe

Sekcja Okręgowa Szkolnictwa Średniego*)

Zarząd Okręgowej S. S. Śr.

Kol. Wiktor Helman — przewodniczący

„ Konstanty Chomiczuk — zast. przewodniczącego

„ Witold Wroński — sekretarz

Członkowie z Lublina:

Kol. Jerzy Kruszewski,

„ Józef Bogucki,

Członkowie z terenu:

Kol. Jerzy Fiszhaut z Chełma,

„ Stanisław Lipski z Siedlec,

Komórki organizacyjne na terenie Okręgu

Ogniskowa Sekcja S. Śr. w Lublinie

Ogniskowa Sekcja S. Śr. w Chełmie

Ogniskowa Sekcja S. Śr. w Tomaszowie Lubelskim

Ogniskowa Sekcja S. Śr. w Białej Podlaskiej

Ogniskowa Sekcja S. Śr. w Siedlcach.

Działalność organizacyjna

☒ Dnia 28 marca 1934 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Okręgowej S. S. Ś. z udziałem Delegatów poszczególnych komórek organizacyjnych. Zarząd Główny reprezentował kolega Stefan Drzewiecki. Na tem posiedzeniu delegaci Sekcyj złożyli sprawozdania z rocznej działalności, oraz dokonano wyboru członków do Zarządu Okręgowej S. S. Ś. w Lublinie.

☒ Dnia 10 kwietnia 1934 r. kol. Wiktor Helman wziął udział w posiedzeniu Wydziału Wykonawczego S. S. Ś. w Warszawie, na którym omawiano aktualne zagadnienia nauczycielstwa szkół średnich państwowych i prywatnych.

☒ Dnia 11 kwietnia 1934 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Okręgowej S. S. Ś., z udziałem Zarządu Sekcji Ogniskowej, na którym dokonano podziału czynności i złożono plan pracy na rok 1934/35.

☒ Dnia 9 maja 1934 r. odbyło się Zebranie Zarządu S. S. Ś. z udziałem przedstawiciela Zarządu Głównego kol. St. Drzewieckiego; omawiano sprawę uposażenia nauczycieli szkół średnich, normy płacy w szkołach prywatnych, zagadnienia związane z wiekiem organizacyjnym młodzieży szkół średnich.

☒ Dnia 21 maja i 13 czerwca odbyło się zebranie Wydziału Wykonawczego Okr. S. S. Ś., na którym poruszano aktualne

*) Sekcja Szkolnictwa Doksztalającego Zawodowego i Sekcja Wychowawczyń Przedszkoli znajdują się w stadnjam organizacji.

zagadnienia organizacyjne i przygotowano materiały na walny Zjazd Delegatów w Warszawie.

☒ Dnia 19 czerwca 1934 r. kol. Witold Wroński reprezentował Okr. S. S. Ś. w Lublinie na Zjeździe Delegatów Sekcji Szkolnictwa Średniego w Warszawie, gdzie referował sprawy organizacyjne i postulaty terenu lubelskiego.

☒ W czerwcu 1934 r. kol. Witold Wroński reprezentował Z. N. P. na Zjeździe Delegatów T. N. S. W. Okręgu Lubelskiego — w przemówieniu podkreślił konieczność współpracy organizacyj nauczycielskich w obronie godności szkoły i nauczycielstwa.

☒ Dnia 20 września 1934 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Sekcji Ogniskowej i Okręgowej, na którym omawiano sprawy organizacyjne i zagadnienia związane z nowym rokiem szkolnym.

☒ Dnia 16 i 17 września kol. kol. Wroński i Nalepa wzięli udział w posiedzeniu Wydziału Wykonawczego S. S. Ś. w Warszawie; kol. Wroński omawiał sprawy organizacyjne, kol. Nalepa plan pracy i jego realizację.

☒ Dnia 10 października odbyło się posiedzenie Zarządu Sekcji Okręgowej, na którym kol. kol. Wroński i Nalepa złożyli sprawozdanie z posiedzenia Wydziału Wykonawczego S. S. Ś. w Warszawie.

☒ Dnia 21 października 1934 r. odbyła się konferencja Zarządu Sekcji Okręgowej i Ogniskowej z kol. Stefanem Drzewieckim, w związku z polityką Wydziału Sekcji wobec zagadnień statutowych.

☒ Dnia 26 października kol. Witold Wroński reprezentował Zarząd Sekcji Okręgowej na Walnem Zebraniu Sekcji S. Ś. w Chełmie, gdzie referował sprawy organizacyjne.

☒ Dnia 1 grudnia kol. Witold Wroński przeprowadził lustrację Sekcji Szkolnictwa Średniego w Tomaszowie Lubelskim i na zebraniu zreferował istotę współpracy nauczycielstwa szkół średnich z nauczycielstwem szkół powszechnych na terenie organizacji.

☒ Dnia 2 grudnia kol. Konstanty Chomiczuk wygłosił referat organizacyjny w Białej Podlaskiej i zorganizował Sekcję S. Ś. w miejscowym Ognisku Z. N. P.

☒ Dnia 22 lutego 1935 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Sekcji Okręgowej i Ogniskowej, na którym omawiano sprawę norm płacy w szkołach prywatnych i wytyczne, dotyczące organizacji przyszłych liceów.

☒ Dnia 24 lutego 1935 r. kol. Wiktor Helman wziął udział w posiedzeniu Wydziału Wykonawczego Sekcji S. Ś. w Warszawie, gdzie omawiano potrzeby nauczycielstwa szkół średnich prywatnych i państwowych, regulamin Sekcji Szkolnictwa Średniego Z. N. P. i inne sprawy organizacyjne.

☒ Dnia 6 marca 1935 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Sekcji Okręgowej i Ogniskowej, na którym kol. Wiktor Helman zło-

żył sprawozdanie z posiedzenia Wydziału Wykonawczego S. S. Ś. w Warszawie. Na tem samym posiedzeniu postanowiono: urządzić konferencję nauczycielstwa szkół średnich, której tematem ma być sprawa przyszłych liceów, zwołać konferencję, złożoną z przedstawicieli Z. N. P. i T. N. S. W., właścicieli i dyrektorów prywatnych szkół średnich, celem omówienia spraw finansowych i wyłonienia komisji norm.

☒ Dnia 27 stycznia 1935 r. Delegaci S. S. Ś. wzięli udział w posiedzeniu Zarządu Okręgu, na którym omawiano stosunek członków do organizacji i stosunek Związku do organizacji społecznych.

Udział członków S. S. Śr. w pracy nad nowym statutem Z.N.P.

☒ Kol. Wiktor Helman brał udział w zebraniu Oddziału Grodzkiego w Lublinie i na Walnem Zgromadzeniu Oddz. Powiatowego w Biłgoraju, gdzie referował część organizacyjną nowego statutu. Kol. Witold Wroński wygłosił referat „Zmiana statutu Z. N. P. na tle obecnych przeobrażeń politycznych, gospodarczych i społecznych” na Zgrom. Oddziałów Powiat. w Puławach, w Sokołowie Podl. w Zamościu, Tomaszowie Lubelskim. Kol. Jerzy Kruszewski referował nowy statut na Zjeździe Oddziału Powiatowego w Lublinie i Krasnymstawie.

Spostrzeżenia i uwagi

☒ Jak wynika z powyższego sprawozdania, działalność Sekcji Szkolnictwa Średniego ograniczała się do rozpatrywania i rozwiązywania kwestyj ściśle zawodowych, dotyczących życia, pracy i potrzeb szkoły średniej i pracującego w niej nauczyciela.

☒ W tym zakresie, w miarę sił i możliwości, staraliśmy się uczynić wszystko, by nauczycielowi szkoły średniej przyjść z pomocą, pracę mu ułatwić. Jeśli nie mogliśmy uczynić tego bezpośrednio, czyniliśmy to pośrednio przez nasze komórki nadrzędne. Jako reprezentacja zrzeszonego w ZNP nauczycielstwa szkół średnich, rezerwowaliśmy sobie prawo wydawania w organizacji miarodajnej opinii w kwestjach szkolnictwa średniego i w kwestjach nauczycielstwa szkół średnich. Poza tem czuliśmy się częścią wspólnej organizacji. Nic też dziwnego, że lwia część pracy nauczycieli szkół średnich, oddanych organizacji, mieści się w ogólnym bilansie pracy rocznej Okręgu.

☒ W momencie oddania niniejszego sprawozdania do oceny Szanownych Kolegów i Koleżanek nasuwa się nam szereg uwag i myśli, któremi chcielibyśmy się z Wami podzielić. Uwagi odnoszą się do pracy Zarządu Okręgowej S. S. Śr. i terenowych komórek organizacyjnych.

☒ Zdajemy sobie sprawę, że żyjemy w czasach ustawicznych przeobrażeń politycznych, gospodarczych i społecznych, które

nas niejednokrotnie dotykają i zmuszają do wytężonej pracy i aktywności.

✻ Na arenie naszego życia państwowego spotyka się szereg grup zawodowych, dążących do zapewnienia swoim członkom nie tylko lepszego jutra, lecz również postawienia swej pracy zawodowej na odpowiednim poziomie społecznym. Wskutek tego powstaje chęć ustawicznego i wzajemnego spychania się z osiągniętych stanowisk społecznych na tereny niżej położone pod względem materialnym i moralnym. Atak jest tym silniejszy, im jest słabsza zdolność organizacyjna danej grupy zawodowej, a obrona tem skuteczniejsza, im lepsza postawa i aktywność jej członków.

✻ Zastanówmy się skolei, jaki jest nasz stosunek do zagadnień organizacyjnych. Trzeba powiedzieć — bierny. Można to stwierdzić na podstawie poczynionych obserwacji na terenie Sekcji. Ustawicznie spoglądamy na działalność organizacji okiem krytycznym i żądamy od niej nieprawdopodobnych rzeczy, a zapominamy, że za nas często pracują i walczą komórki organizacyjne, reprezentowane przeważnie przez nauczycielstwo szkół powszechnych.

✻ Nauczycielstwo szkół średnich nie wykazało dotąd w swej większości należytego wyrobienia społecznego i organizacyjnego, nie wykazało w swej większości głębszego zainteresowania ruchem zawodowym.

✻ Nic też dziwnego, że w takich warunkach praca Okręgowej Sekcji Szkolnictwa Średniego opierać się musiała na nielicznych jednostkach i większości niezorganizowanego nauczycielstwa szkół średnich nie ogarnęła. Stan ten musi ulec w niedalekiej przyszłości zmianie!

✻ Robiąc obrachunek naszej rocznej pracy, chcemy zwrócić uwagę ogółu nauczycielstwa szkół średnich na zadania, jakie przed tem nauczycielstwem stoja.

✻ Przedewszystkiem stwierdzić chcemy, że należenie do organizacji nie może wyrażać się jedynie w płaceniu składki miesięcznej i narzekaniu na zarządy? Nie — przecież widzimy, co się dzieje w szkolnictwie, obserwujemy, jakie piętrzą się trudności w okresie przebudowy gimnazjum, w przededniu zakładania przyszłych liceów, przy zdobywaniu odpowiedniej liczby etatów nauczycielskich, celowem i umiejętnem rozplanowaniu sieci szkolnictwa średniego. Sprawa nie jest łatwa, a opiera się przedewszystkiem na czynnikach materialnych, do zdobywania których potrzeba żelaznej ręki. Tylko zwarta i stanowcza postawa, wiara w swoje siły, słowo mocne, a szczere, mogą zdobyć z trudem to, co powinno być przekazane przyszłości. Dobry rzemieślnik dba o swój warsztat pracy, o podniesienie wydajności swojej pracy i powagę swego zawodu, nauczyciel również o przyszłość swego warsztatu musi dbać.

✻ Obok walki o należycie zorganizowany i wyposażony warsztat pracy czeka nas praca, już zresztą zapoczątkowana i znacz-

nie posunięta naprzód, w zakresie przebudowy naszej własnej psychiki i przystosowywania jej do nowych, przez ustawę o ustroju szkolnictwa sformułowanych, zadań wychowawczych. I tu musimy wykazać naszą aktywność, leży to zarówno w interesie naszym własnym, jak i w interesie szkoły.

☒ Ale nie tylko na odcinku pracy zawodowej Sekcja Szkolnictwa Średniego ma ważne i pilne zadania do spełnienia. Nie mniej pilne zadania czekają ją w zakresie organizacji współżycia nauczycieli szkół średnich ze sobą i ułożenia właściwego stosunku nauczycieli szkół średnich do nauczycieli innych szkół: powszechnych i zawodowych.

☒ Jednoczenie nauczycieli szkół średnich z nauczycielstwem innych typów szkół, współdziałanie w usuwaniu zastarzałych uprzedzeń ogólnych i zdrażeń lokalnych — oto dalsze ważne dziedziny pracy, prowadzącej do podnoszenia godności stanu nauczycielskiego w Polsce.

IX.

Sprawozdanie Komisji Kontrolującej

☒ Komisja Kontrolująca Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie w składzie niżej podpisanych osób na posiedzeniach odbytych dn. 23 i 24.III.1935 r. zbadała na podstawie przedłożonego jej sprawozdania z wykonania budżetu, bilansu, tudzież ksiąg i dokumentów, działalność Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie za rok gospodarczy 1934.

☒ Komisja Kontrolująca stwierdza, że rachunkowość Zarządu Okręgu prowadzona jest prawidłowo. Zapisy zgodne są z rzeczywistością i uzasadnione. Metoda księgowania odpowiednia.

☒ Prawidłowo prowadzona rachunkowość umożliwiła Zarządowi Okręgu sporządzenie poraz pierwszy poza bilansem także sprawozdania z wykonania budżetu, co Komisja Kontrolująca uważa za rzecz bardzo celową i godną uznania. Sprawozdanie z wykonania budżetu ilustruje bowiem wyczerpująco działalność organizacyjno - gospodarczą Zarządu Okręgu i ułatwia ocenę tej działalności nie tylko ze strony Komisji Kontrolującej ale także ze strony poszczególnych członków — związkowców.

☒ Sprawozdanie z wykonania budżetu zamyka się postronnie wydatków sumą zł 39915.51. Różnica, jaka zachodzi między ogólną sumą dokonanych wydatków a sumą preliminowaną (33889.24 zł) znajduje uzasadnienie w intensywniej działalności Zarządu Okręgu i jego inicjatywie organizacyjnej. Zarząd Okręgu potrzymanywał egzystencję czasopisma „Ognisko Nauczycielskie” — wydając na ten cel zamiast preliminowanych zł8070.— kwotę zł 11434.21 i rozwinął akcję wydawniczą o charakterze regionalnym. Podstawę do podjęcia powyższej akcji wydawniczej, nieprzewidzianej w preliminarzu budżetowym, dały Zarządowi Okręgu t. zw. wpływy pozabudżetowe, t. j. do-

chody z imprez i przedsięwzięć organizacyjnych nadprogramowych oraz sumy obrotowe (fundusze). Akcja wydawnicza Zarządu Okręgu poparta została również, jak stwierdza Komisja Kontrolująca, odpowiednim subsydlum ze strony Zarządu Głównego Z. N. P. Ogólna suma wpływów, osiągniętych w roku 1934 wynosi zł 38361.98, zamiast zł 33889.24 preliminowanych. Niedobór zł 1553.53 jest wynikiem okoliczności, że zwiększone wydatki w niektórych pozycjach budżetu nie znalazły pokrycia w zwiększonych wpływach oraz faktu, że akcja wydawnicza nie została zakończona, że książki wysłane zostały do rozsprzedaży.

▣ Bilans Zarządu Okręgu zestawiony został zgodnie z przepisami rachunkowości. Aktywa wyrażają się cyfrą zł 19376.80. Ponieważ mieści się w nich także należność Oddziału Pow. Z. N. P. w Krasnymstawie, przejęta przez Zarząd Okręgu, w kwocie zł 2860.52 oraz należności Oddz. Pow. w Kraśniku w kwocie zł 495.—, więc faktycznie aktywa wynoszą zł 16021.28. Wzrost aktywów Zarządu Okręgu w stosunku do roku gospodarczego 1933, kiedy wynosiły zł 12369.49, jest dalszym dowodem żywej działalności Zarządu Okręgu Z. N. P. w Lublinie.

▣ Majątek Zarządu Okręgu pozostaje niezmiennym i wyraża się cyfrą zł 9237.84. Komisja Kontrolująca uważa to za zjawisko dodatnie, gdyż gospodarka Zarządu Okręgu jest i powinna być gospodarką wybitnie nakładową, zaspakajając potrzeby organizacyjne członków.

▣ Amortyzacja ruchomości (sprzętów i biblioteki) uwzględniona została racjonalnie (10⁰/o).

▣ Remanenty wydawnicze, biorąc pod uwagę obecny rynek wydawniczy, oceniono słusznie o 50⁰/o niżej kosztów własnych, aby nie tworzyć fikcyjnych wartości w bilansie.

▣ Zdaniem Komisji Kontrolującej należało jeszcze odliczyć pewną sumę na niewypłacalnych dłużników, a przede wszystkim na zaległości z tytułu prenumeraty „Ogniska Nauczycielskiego”.

▣ Wszystkie pozycje bilansu zostały przez Komisję Kontrolującą szczegółowo zbadane z aneksami i księgami.

▣ Preliminarz budżetowy na rok 1935 uważa Komisja Kontrolująca za realny.

▣ Komisja Kontrolująca podkreśla z uznaniem stałą troskę Zarządu Okręgu o prawidłową rachunkowość i porządne zestawienie sprawozdań i bilansu i wnosi o udzielenie Zarządowi absolutorjum z działalności za rok 1934/35.

▣ W Lublinie, dn. 24 marca 1935 roku.

(—) *W. Gatnikiewicz, Delegat Kom. Kontr. Z.N.P.*

(—) *T. Suprynowicz, czł. Okr. Kom. Kontr.*

(—) *Wł. Koszyk* " " " "

(—) *St. Koryciński* " " " "

NASZA OKŁADKA

Przedstawia mapkę Okręgu Lubelskiego z podziałem na powiaty, odpowiadające Oddziałom Powiatowym Z. N. P.

Cyfry pod kreską oznaczają: pierwsza (w nawiasach) liczbę Ognisk Z. N. P., druga—liczbę członków w danym Oddziale Pow. Z. N. P.
